ହଂସଦୂତ ।

ଶ୍ରୀ ରୂପଗୋସ୍ୱାମିଙ୍କ ବିରଚିତ ।

ଅଧୁନା

ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ

ଶ୍ରୀ ଅଭୟଚନ୍ଦ୍ରଦାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ଅରୁଣୋଦୟ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟର ମେନେଜରଦ୍ୱାରେ

ଷଷ୍ଠବାର

ପ୍ରକାଶିତ ।

CUTTACK
PRINTED BY N N SAHOO
AT THE ARUNODOY PRESS
1909

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୵ ପଇସା ।

ହଂସଦୂତ ।

ଦୁକୂଳଂ ବିଭ୍ରାଣୋ ଦଳିତହରିତାଳଦ୍ୟୁତିହରଂ
ଜବାପୁଷ୍ପଶ୍ରେଣୀ-ରୁଚିରରୁଚିର ପାଦ ମ୍ବୁଜତଳଃ ।
ତମାଳଶ୍ୟାମାଙ୍ଗୋ ଦରହସିତଲୀଲାଞ୍ଚିତମୁଖଃ
ପରାନନ୍ଦାଭୋଗଃ ସ୍ଫୁରତୁ ହୃଦି ମେ କୋଽପି ପୁରୁଷଃ ।୧।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ ।

ଝଦଳିତ ହରିତାଳଦ୍ୟୁତିହର କଟିରେ ବସନ ଯାର ।
ଜବାପୁଷ୍ପଶ୍ରେଣୀ ରୁଚିରରୁଚିର ଯେ ପାଦତଳ ମନୋହର ।
ତମାଳସଦୃଶ ଶ୍ୟାମ ଅଙ୍ଗ ଦରହାସ ଶୋଭିତ ଅଧର ।
ପରମ ଆନନ୍ଦ ଧାମ ଯେ ଅଟନ୍ତି ହୃଦେ ସ୍ଫୁରନ୍ତୁ ସେ ମୋର ।୧।

ଯଦା ଯାତୋ ଗୋପୀହୃଦୟମଦନୋ ନନ୍ଦସଦନା-
ନ୍ମୁକୁନ୍ଦୋ ଗାନ୍ଦିନ୍ୟାସ୍ତନୟମନୁରୁନ୍ଧନ୍ମଧୁପୁରୀଂ ।
ତଦାମାଙ୍କ୍ଷୀଚ୍ଚିନ୍ତାସରିତି ଘନଘୂର୍ଣ୍ଣାପରିଚୟୈ-
ରଗାଧାୟାଂ ବାଧାମୟପୟସି ରାଧା ବିରହିଣୀ । ୨ ।

ଗୋପୀଙ୍କ ହୃଦୟ-ମଦନ ମୁକୁନ୍ଦ ଅକ୍ରୂରସଙ୍ଗକୁ ଯାଇ ।
ନନ୍ଦସଦନରୁ ମଧୁଭୁବନକୁ ଯେବେ ଗଲେ ହୃଷ୍ଟ ହୋଇ ।
ସେକାଳେ ଘନଭ୍ରମତରଙ୍ଗ ଅଗାଧ ବାଧା-ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯହିଁ ।
ସେହୁ ଚିନ୍ତା ସରିତରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ରାଧା ବିରହିଣୀ ହୋଇ । ୨ ।

କଦାଚିତ୍ ଖେଦାଗ୍ନିଂ ବିଘଟୟିତୁମନ୍ତର୍ଗତମସୌ
ସହାଳୀଭିର୍ଲେଭେ ତରଳିତମନା ଯାମୁନତଟୀଂ ।
ଚିରାଦସ୍ୟାଶ୍ଚିତ୍ତଂ ପରିଚିତକୁଟୀରାବକଳନା-
ଦବସ୍ଥାଂ ତସ୍ତାରସ୍ଫୁଟମଥ ସୁଷୁପ୍ତେଃ ପ୍ରିୟସଖୀଂ । ୩ ।

ବିରହଅନଳ ମାନସରୁ ନିଗ୍ଗରିବାକୁ ବାଞ୍ଛି ବିଶେଷି ।
ଚଞ୍ଚଳ ଚିତ୍ତରେ ଯମୁନାତୀରକୁ ଗଲେ ଘେନ ସହଚରୀ ।
ତହିଁ ପୂର୍ବ୍ବପରିଚିତ କୁଞ୍ଜକୁଟୀ ଦେଖି ଗତସ୍ମୃତ ଚିତ୍ତ ।
ବିମୋହିତା ହୋଇ ସୁପ୍ତିଭବକୁ ଲଭିଲେ ଭାନୁଦୁହିତା । ୩ ।

ତଦା କ୍ଷୀଣାଙ୍ଗୀ କନକକଦଳୀପଲ୍ଲବକୁଲୈଃ
ପରୀଣାହାତ୍ ପ୍ରେମ୍ଣାମଭିଷଲଯୁତାଶଙ୍କିହୃଦୟୈଃ ।
ଦୃଗମ୍ଭୋଗମ୍ଭୀସ୍ପିକ୍ତମିହିରପୁଞ୍ଜୀଲହତଭ-
ର୍ବିଲୀନା ଧୂଳନାମୂପରି ପରିବବ୍ରେ ପରିଜନୈଃ । ୪ ।

କ୍ଷୀଣଅଙ୍ଗର ଦେଖି ଶ୍ରୀମତୀର ସଖୀମାନେ ବେଢ଼ି ରହି ।
କଦଳୀଦଳରେ ବିଞ୍ଚିଲେ ସଧୀରେ ଚେତନା ହୋଇବାପାଇଁ ।
ମୃଣାଳଶଯ୍ୟାରେ ଶୁଆଇ ରାଧାଙ୍କୁ ଅକୁଶଳ ଚିନ୍ତା କରି ।
କରନ୍ତେ ସେବନ ବନ୍ଧୁ ନେଇ ବନ ବହିଲା ଯମୁନାବାର । ୪ ।

ତତସ୍ତାଂ ନ୍ୟସ୍ତାଙ୍ଗୀମୁରସି ଲଳିତାୟାଃ କମଳିନୀ-
ପଲାଶୈଃ କାଳିନ୍ଦୀସଲିଲଶିଶିରୈର୍ବୀଜିତତନୁଂ ।
ପରାବୃତ୍ତଶ୍ୱାସାଙ୍କୁରମକଳିତବର୍ଣ୍ଣାଂ କଲୟତା
ସଖୀସନ୍ଦୋହାନାଂ ପ୍ରମଦଭରଶାଲୀ ଧ୍ୱନିରଭୂତ୍ । ୫ ।

ତହୁଁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଲଳିତା କ୍ରୋଡ଼େ ଆଉଜାଇ ରଖିକରି ।
ପଦ୍ମପତ୍ରେ ନୀର ସିଞ୍ଚି କାଳିନ୍ଦୀର ବିଞ୍ଚନ୍ତେ ବେଢ଼ି ସହାସ୍ୟ ।
ବଳୁ କଣ୍ଠେ ଶ୍ୱାସ ହୁଅନ୍ତେ ପ୍ରକାଶ ବର୍ଣ୍ଣୋଚ୍ଚାର ଦେଖି ଏହା ।
ସକଳ ସଜନୀ ପ୍ରମୋଦରେ ଧ୍ୱନି ଉଠିଲେ କହି ଉହାହା । ୫ ।

ନିଧାୟାଙ୍କେ ପଙ୍କେରୁହଦଳବଣ୍ଟସ୍ୟ ଲଳିତା
ତତୋ ରାଧାଂ ନୀରାହରଣସରଣୌ ନ୍ୟସ୍ୟ ତରଣୌ ।
ମିଳନ୍ତୀଂ କାଳିନ୍ଦୀପୁଳିନଭୁବି ଖେଲାସ୍ଖଳଗତିଂ
ଦଦର୍ଶାଗ୍ରେ କଞ୍ଚିନ୍ନୂପୁରବଦ୍ରୁଚିଂ ଶ୍ୱେତଗରୁତଂ । ୬ ।

ପଙ୍କଜପତ୍ର ଶେଯରେ ସଦ୍ଭାବ ଶୁଆଇଣ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କି ।

ଅଚିରାକୁ ଜଳ ତହୁଁ ତଟବାଳ ଲଳିତା କରୁଁ ଗମନ ।
କାଳିନ୍ଦୀପୁଲିନସ୍ଥାନେ ମଧୁସ୍ୱନ କରି କଉତୁକଗଣ ।
ତରେ ଏକ ଶ୍ୱେତହଂସକୁ ଅଗ୍ରତ ଦେଖିଲେ ସ୍ନେହ ଚଢ଼ାଇ । ୭ ।

ତଦାଲୋକସ୍ତୋକୋଚ୍ଛ୍ୱସିତହୃଦୟା ସାଦରମସୌ
ପ୍ରଣାମଂ ଶଂସନ୍ତୀ ଲଘୁ ଲଘୁ ସମାସାଦ୍ୟ ସବିଧଂ ।
ଧୃତୋତ୍କଣ୍ଠା ସଦ୍ୟୋ ହରିସଦସି ସନ୍ଦେଶହରଣେ
ବରଂ ଦୂତଂ ମେନେ ତମତିଲଳିତଂ ହନ୍ତ ଲଳିତା । ୭ ।

ଲଳିତା ସେ ହଂସ ଲୋକନେ ହରଷମାନସ ହୃଷ୍ଟ ହୋଇ ।
କରି ନମସ୍କାର ପୁଣି ପୁଣି ତାର ନିକଟେ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ।
ହୋଇ ଉତ୍କଣ୍ଠିତା ଦେବାକୁ ବାରତା ତା ହାତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପାଶେ ।
ମଣିଲେ ପ୍ରଧାନ ଦୂତବର ମାନସରେ ସେ ଲଳିତହଂସେ । ୭ ।

ଅମର୍ଷାତ୍ ପ୍ରେମେର୍ଷ୍ୟାଂ ସପଦି ଦଧତୀ କଂସମଥନେ
ପ୍ରବୃତ୍ତା ହଂସାୟ ସ୍ୱମଭିଲଷିତଂ ଶଂସିତୁମସୌ ।
ନ ତସ୍ୟା ଦୋଷୋଽୟଂ ଯଦିହ ତ ବିହଗଂ ପ୍ରାର୍ଥିତବତୀ
ନ କସ୍ମିନ୍ ଉନ୍ମାଦଂ ଦିଶତି ହରିଭକ୍ତିପ୍ରଣୟିତା । ୮ ।

ଛାଡ଼ିଗଲେ ହରି ଏହି କ୍ରୋଧ ଧରି ଲଳିତା ସଜନୀ ହଂସ-
ଆଗେ ଆପଣାର କଷଣନିକର କହିଲେ ବେଗେ ପରକାଶ ।
ପକ୍ଷୀଆଗେ ଦୁଃଖ କହିବାରୁ ତାଙ୍କଠାରେ ଦୋଷ ନ ହୁଅଇ ।
ହରିଭକ୍ତି ଜନ କରନ୍ତି ସମାନ ବିଶ୍ୱାସ ସକଳଠାଇ । ୮ ।

ପଦଦ୍ୱିତ୍ରୈଃ ପ୍ରାପ୍ତେ ହରତ୍ୟପି ତୋୟେଷୁ ବସତିଂ
ପ୍ରମୋଦଂ କାଲିନ୍ଦେ ବହସି ବିଷଦାତ୍ମା ସ୍ୱୟମସି ।
ତତୋଽହଂ ଦୁଃଖାର୍ତ୍ତା ଶରଣମବଲା ତ୍ୱାଂ ଗତବତୀ
ନ ଭିକ୍ଷା ସତ୍ପକ୍ଷେ ବ୍ରଜତି ହି କଦାଚିଦ୍ ବିଫଲତାଂ । ୯ ।

କହିଲେ ହେ ହଂସ ତୁମ୍ଭେ କରି ବାସ ନିର୍ମଳ ସଲିଳ ଦେଖି ।
ଗଣ୍ଡେ ପଦ୍ମନାଳ ପାଇଲେ କବଳ ହୁଅ ଅତିଶୟ ସୁଖୀ ।

ବିଷଦ ଶରୀର ଅଟଇ ତୁମ୍ଭର ଏହା ଦେଖି ଦୁଃଖ ବଢେ ।
ଉତ୍ତମପାତ୍ରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ କରେ କେବେ ତା ବିଫଳ ନୋହେ ।୯

ଚିରଂ ବସ୍ତୁଂ ଭୀତାନ୍ ବିରହଦହନଜ୍ୱାଲବିକଳାଃ
କଳାବାନ୍ ସାନନ୍ଦଂ ବସତି ମଥୁରାୟାଂ ମଧୁରିପୁଃ ।
ତଦେତଂ ସନ୍ଦେଶଂ ସ୍ୱମନସି ସମାରୋପ୍ୟ ନିଖିଳଂ
ଭବାନ୍ କ୍ଷିପ୍ରଂ ତସ୍ୟ ଶ୍ରବଣପଦବୀଂ ସଙ୍ଗମୟତୁ । ୧୦ ।

ହେ ହଂସ କପଟୀ ହରି ଆମ୍ଭଙ୍କୁଟି ବିରହଅନଳେ ଦେଇ ।
ଚିର ବସ୍ତୁରଣ କରି ସନ୍ତୋଷେଣ ରହିଲେ ମଥୁରା ଯାଇଁ ।
ସେଘେନ ଆମ୍ଭର ଏହି ଦୁଃଖଭାର ମନେ ଘେନ ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ।
କହିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଶ୍ରବଣେ ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଜଣାଉଛୁଁ ଆମ୍ଭେ । ୧୦ ।

ନିରସ୍ତପ୍ରତ୍ୟୂହଂ ଭବତୁ ଭବତୋ ବର୍ତ୍ମ ନ ଶିବ
ସମୁତ୍ତିଷ୍ଠ କ୍ଷିପ୍ରଂ ମନସି ମୁଦମାଧାୟ ସଦୟଂ ।
ଅଧସ୍ତାଦ୍ଧାବନ୍ତୋ ଲଘୁ ଲଘୁ ସମୁତ୍ରାସନଘୃଣୈ-
ର୍ଭବନ୍ତଂ ବୀକ୍ଷନ୍ତାଂ କ୍ଷୁଭିତତରଳା ଗୋପଶିଶବଃ । ୧୧ ।

ହେ ହଂସ ତୁମ୍ଭର ନିର୍ବିଘ୍ନେ ମଙ୍ଗଳ ହେଉ ଯିବା ପଦବୀରେ ।
ଉଠିଯାଅ ମନେ ମୋଦ ବହି ତୂର୍ଣ୍ଣେ ଦୟା ବହି ଆମ୍ଭଠାରେ ।
ତଳୁତୁମ୍ଭପ୍ରେକ୍ଷି ଗୋପଶିଶୁଚୟ ମନବେଗେ ଧାଇଁଧାଇଁ ।
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱଦୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଯୋଡ଼ାଇବେ ତହିଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବାପାଇଁ । ୧୧ ।

ଯଦୋରୁତ୍ତଂସୋହସୌ କଠିନମତିନା ଦାନପତିନା
ଯଯୌ ନୀତେ ବୃଷ୍ଣିଂ ପଶୁପରମଣୀଜୀବିତପତିଃ ।
ତୟା ଗନ୍ତବ୍ୟା ତେ ଅଖିଲ ଜଗଦେକପ୍ରଥିତୟା
ପଦବ୍ୟା ଭବ୍ୟାନାଂ ତିଳକ କିଳ ଦାସାର୍ହନଗରୀ । ୧୨ ।

ଯଦୁଶେଖର ପତି ଗୋପୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଅକ୍ରୂରସଙ୍ଗେ ।
ଯେଉଁ ପଥେ ଗଲେ ମଥୁରାକୁ ହେଲେ ହରିର ମାନସେ ବେଗେ ।
ଜଗତବିଖ୍ୟାତ ଅଟଇ ସେ ପଥ ହେ ଭବ୍ୟତିଳକ ଘେନ ।

ସେହୁ ପଥେ ଚଳିଯିବ ମଧୁପୁରୀ ନ ବୁଝିବ ଏଥେଁ ଆନ । ୧୨ ।

ଗଳଦ୍ବାଷ୍ପାସାରପ୍ଲୁତଧବଳଗଣ୍ଡା ମୃଗଦୃଶୋ
ବିଦୂୟନ୍ତେ ଯତ୍ର ପ୍ରବଳମଦନାବେଶବିବଶାଃ ।
ତ୍ୱୟା ବୀକ୍ଷିତବ୍ୟା ହରିଚରଣସଙ୍ଗପ୍ରଣୟିନୋ
ଧ୍ରୁବଂ ସା ଚକ୍ରାଙ୍କୀ ରଥସରଣି ଶତାଙ୍ଗସ୍ୟ ପଦବୀ । ୧୩ ।

ହେ ହଂସ ସ୍ୱେଦଜଯୋଗେ ଶ୍ୱେତବର୍ଣ୍ଣ କରି ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ ଗୋପୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚରଣ ଚିନ୍ତା ଶିଶୁପଣ ସହିତେ ହୋଇ ସନ୍ତାପୀ ।
ଯେଉଁପଥେ ହରି ଅସିବା ବାଟ୍ୟରୁ ସଦା ବସିଥିବେ ଜଗି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣରଥର ଥିବ ଚକ୍ରଧାର ଚିହ୍ନିବ ସେ ପଥ ବେଗି । ୧୩ ।

ପିବନ୍ ଜମ୍ବୂଶ୍ୟାମଂ ମିହିରଦୁହିତୁର୍ବାରି ମଧୁରଂ
ମୃଣାଳୀର୍ଭୁଞ୍ଜାନୋ ହିମକରକଳାକୋମଳରୁଚୀଃ ।
କ୍ଷଣଂ କୃଷ୍ଣସ୍ତିଷ୍ଠନ୍ନିହ ହିଡ଼ମ୍ବଟପେ ଶାଖିନି ସଖେ
ସୁଖେନ ପ୍ରସ୍ଥାନଂ ରଚୟିତୁ ଭବାନ୍ ବୃଷ୍ଣିନଗରେ । ୧୪ ।

ଜାନୁପରି ନୀଳ ଯମୁନାର ଜଳ ମଧୁର ତା ପାନକରି ।
ଶଶିକଳା ତୁଲ ମୃଣାଳ କବଳ କରି ଚିତ୍ତେ ତୋଷଧରି ।
ନିବିଡ଼ ଗହଳ ଅଟେ ଯାର ଡାଳ କ୍ଷଣେ ବସି ସେ ତରୁରେ ।
ହଂସ ମଧୁପୁର ଯିବାକୁ ବାଟ୍ୟର କରିବ ସୁଖମନରେ । ୧୪ ।

ବଳାଦାକ୍ରନ୍ଦନ୍ତୀ ରଥପଥିକମକ୍ରୂରଚଳିତଂ
ବିଦୂରାଦାଶ୍ୱାସସ୍ଥଗିତରଭସାନ୍ୱୟଯୌ ଯେନ ରମଣଂ ।
ତମାଦୌ ପନ୍ଥାନଂ ରଚୟ ଚରିତାର୍ଥା ଭବତୁ ତେ
ବସନ୍ତୀ ସଙ୍କୋପରି ପରମହଂସସ୍ଥିତିରିୟଂ । ୧୫ ।

ଅଣିଥିବା ରଥ ଅକ୍ରୂର ସହିତ ହରି ଯେଉଁ ବାଟେ ଗଲେ ।
କାନ୍ଦଣ ଗୋପୀଏ ବହୁଦୂର ଯାଏ ରଥପଛେ ଧାଇଁଥିଲେ ।
ଅମ୍ଭେ ଯା କହୁରୁ ସେ ପଥ ପହିଲେଁ ଚଳି ହଂସବର ଯିବ ।
ଏ ତୁମ୍ଭ ଚରିତ୍ର ଜଗତବଖ୍ୟାତ ହୋଇ ସଦା ରହି ଥିବ । ୧୫ ।

ଅକସ୍ମାଦସ୍ମାକଂ ନରପତିତନଂଶୁକହରଂ
ସମାରୂଢ଼ୋ ଗୂଢ଼ପ୍ରଣୟଲଘୁଶାଃ କନକଙ୍ଗିଭୂଂ ।
ତବ ଶ୍ରାନ୍ତସ୍ୟାନ୍ତଃ ସ୍ଥଗିତରବିବମ୍ୱଃ କଣଲଯ୍ୟୈଃ •
କଦମ୍ୱଃ କାଦମ୍ୱଦ୍ୱୟତମବଲମ୍ୱଃ ସ ଭବିତା । ୧୬ ।

ହେ ହଂସ ଶ୍ରୀହରି ଅମ୍ୱ ବସ୍ତ୍ର ହରି ନେଇ ଯେଉଁ କଦମ୍ୱରେ ।
ବସିଥିଲେ ଗୂଢ଼ ପୀରତିକ ଦୃଢ଼ ପ୍ରକାଶିବା ମାନସରେ ।
ପୁଣି ସେ ପାଦପେ ନ ପଡ଼ଇ ଧାପେ ଖର ନବପତ୍ରଘଟେ ।
ହେଲେ ପଥଶ୍ରାନ୍ତ ତହିଁରେ କଷ୍ଟିତ ବସି ଉଡ଼ିଯିବ ସ୍ୱଚ୍ଛେ । ୧୬ ।

ହରନ୍ତୀ ଲାବଣ୍ୟଂ ହରି ହରି ଶିଖଣ୍ଡସ୍ତବକିନୀ
ଦଧାନା ସାଧୀୟଃ କନକକମଲଦ୍ୟୋତବସନଂ
ତମାଲ ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗୀ ସରଳମୁରଲୀଚୁମ୍ୱିତମୁଖୀ
ନଗୌ ତତ୍ରଂ ଯତ୍ର ପ୍ରକଟପରମାନନ୍ଦହରୀ । ୧୭ ।

ସେହୁ କଦମ୍ୱରେ ମୟୂରୀ ଝୋଲରେ ସକଳହରି ମୋହୁଛି ।
କନକ ପଦ୍ମପ୍ରି ବାସ ତାର ଦେହେଁ ରୂପେ ତମାଲ ଗଞ୍ଜୁଛି ।
ପରମ ଆନନ୍ଦ ସ୍ୱନ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ କରେ ବଂଶୀସ୍ୱନ ପରୁ ।
ହେ ହଂସ ଏଥିଅନ୍ତ ଦେଖିଯିବ ପଥ ବହୁ ଶୀଘ୍ରଗତି କରୁ । ୧୭ ।

ତସ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱଃ କ୍ରୀଡାରଭସବଳସନ୍ଦୁଷ୍ଟବଧୂ
ହଂପୁବଂକ୍ଷୀ କୃଷ୍ଣାନ୍ତୁଗମଦକଣଶ୍ୟାମଳତ୍ୟା ।
ବିଧାତବ୍ୟା ହଲ୍ଲୀଶକଦଳତମଲ୍ଲୀଲଛକସ୍ୟା
ସମନ୍ତାଦୁଲ୍ଲାସସ୍ତବ ମନସି ସ୍ୱସଷ୍ଟଳକସ୍ୟା । ୧୮ ।

ବ୍ରଜବଧୂଗଣ ନୃତ୍ୟ ପୁଣ ପୁଣ କରୁ ତାଙ୍କ ଦେହୁଁ ଝଡ଼ି ।
ମୃଗମଦ କଣ କରି ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣି ସେ ସ୍ଥାନରେ ଥିବ ପଡ଼ି ।
ଗୋପିକାମଣ୍ଡଳୀ ନୃତ୍ୟେ ହୋଇ ହଳ ମଲ୍ଲୀଲତା ଯହିଁ ଥିବ ।
ସେହୁ ସ୍ୱସ୍ଥାନ କଲେ ଦରଶନ ଭୁମ୍ୱର ମୋଦ ବଢ଼ିବ । ୧୮ ।

ତଦନ୍ତେ ବାସନ୍ତୀବିରଚିତମନଙ୍ଗୋତ୍ସବକଲା

ଚତୁଃଶାଲଂ ଶୌରେଃ ସ୍ଫୁରତି ନ ଦୃଶୌ ଚନ୍ଦ୍ର ବଳିରେ ।
ତଦାଲୋକୋଦ୍ଭେଦ ପ୍ରମଦଭରବିସ୍ମାରିତଗତି-
କ୍ଷିପ୍ତୈ ଜାତେ ତାବନ୍ମୁଷ୍ଟି ବତ ହତା ଗୋପବଲ୍ଲଭାଃ । ୧୯ ।

ହେ ହଂସ ସେ ସ୍ୱସମଣ୍ଡଳୀର ପାଶ ମାଧବୀଲତାରେ ବୃତ ।
କୃଷ୍ଣ-କେଳପୁର ଚତୁଃଶାଳଘର ଅଟୁ ନ ହେବଟି ନେତ୍ର ।
ତାହାର ଲୋକନେ ଗାଢ଼ ପ୍ରେମମନେ ଜନନି ନ ଯିବ କାହିଁ ।
କଲେ ବସ୍ତ୍ରଣ ମଥୁରା ଗମନ ମରନ୍ତି ଗୋପଗୋଈ । ୧୯ ।

ମମ ସ୍ୟାଦର୍ଥାନାଂ ଷଢରନ୍ଧ ବିଲମ୍ବାଦ୍ୟଦପି ତେ
ବିଲୋକେଥାଃ ସର୍ବଂ ତଦପି ହରିକେଳିସ୍ଥଳମିଦଂ ।
ତବେଷ୍ଟଂ ନ ବ୍ୟର୍ଥା ଭବତୁ ଶୁଚିତା କଃ ସହୃ ସଖେ
ଗୁଣେ ଯସ୍ୟାଶ୍ଚୂରଦ୍ୱିଷି ମଦନବେଶାଯୃ ନ ଭବେତ୍ । ୨୦ ।

ଯେବେଟି କହ ହଂସ ହରିକେଳିବାସ ଦେଖିବା ଷରଙ୍ଗା ହେବ ।
ଅମ୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ହାନ ହେଲେ ହେବ ପୁଣ ପଛେ ତାହା ସୁମରିବ ।
ଶ୍ରୀହରିମନ୍ଦିର ଦେଖିବା ବିନ୍ଧିର ନୋହିବ ବ୍ୟର୍ଥ ଜାଣ ।
କୃଷ୍ଣେ ଯାର ମନ ନାହିଁ ତା ଜୀବନ ଥିଲେ ହେଁ ନାହିଁଟି ଶୁଣ । ୨୦ ।

ସକୃଦ୍ବଂଶୀନାଦଶ୍ରବଣ-ମିଳତାଭୀରବନିତା-
ରହଃକ୍ରୀଡ଼ାସାକ୍ଷୀ ପ୍ରଚ୍ଛପଦଲତାଷଦ୍ୟୁତଗଃ ।
ସ ଧେନୂନାଂ ବନ୍ଧୁର୍ମଧୁମଥନଖଣ୍ଡ୍ୟାଯିତଶିଳଃ
କରିଷ୍ୟତ୍ୟାନନ୍ଦଂ ସପଦି ତବ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଗିରିଃ । ୨୧ ।

ଥରେ ବଂଶୀସ୍ୱନ କରନ୍ତେ ଶ୍ରବଣ ଗୋପୀଏ ଯାଇ ବହନ ।
ଏକାନ୍ତରେ ମିଳ କୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ କେଳ କଲେ ଯା'କଟକେ ସେନ ।
ଲତାକୁଞ୍ଜଘର ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଯା'ର ଧେନୁପ୍ରିୟ ଶ୍ରୀହରିର ।
ଖଟ୍ୟାଣିଲା ଯହିଁ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ସେହି ମୋଦ କରିବ ତୁମ୍ଭର । ୨୧ ।

ତଟେମେକାଦ୍ରିଂ ତନ୍ୱାଙ୍କିତକରପଦଶୃଙ୍ଗାରଖଂକଂ
ମଣ୍ଡିତକ୍ରେ ଶକ୍ଟେ ମଣ୍ଡଳିଖରଣାଂ ଶେଖରତମ୍ ।

ଅସ୍ତଂ ସ୍ମାଗଣାଂ ନନୁ ହରିହସ୍ତଂ ଯଃ ସମୁଦ୍ଧରନ୍
ଯଥାର୍ଥଂ ସ୍ୱଂ ନାମ ବ୍ୟଧିତ ଭୁବି ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଇତି । ୧୧ ।

ମଧ୍ୟରେ ଯେତେକ ଗିରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ଯେହୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଧରଉଭ ଉପସର୍ଗରୁ ଯାର ନାମ ଅଛି ଖ୍ୟାତ ହୋଇ ।
ପର୍ବତଙ୍କ ପକ୍ଷହନ୍ତା ସହସ୍ରାକ୍ଷଗରବ ଯେ କଲା ଚୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହିଲାପରବୃଷ୍ଟ ବହିଛନ୍ତି ସେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ । ୧୨ ।

ତମାଲସ୍ୟା ଲୋକାଦ୍ ଗିରିପରିସରେ ସନ୍ତି ଚପଳାଃ
ପୁଳିନ୍ଦ୍ୟୋ ଗୋବିନ୍ଦସ୍ମରଣରଭସୋତ୍ପ୍ରବପୁଷଃ ।
ଶନୈସ୍ତାସାଂ ତାପଂ କ୍ଷଣମପନୟନ୍ ଯାସ୍ୟତି ଭବା-
ନବଶ୍ୟଂ କାଳନ୍ଦୀସଲିଳଶିଶିରୈଃ ପକ୍ଷପବନୈଃ ।

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନପ୍ରାନ୍ତେ ତମାଲ ଦେଖନ୍ତେ ଚପଲମାନସ ହୋଇ ।
ହରି ସ୍ମରି ସ୍ନେହେ ଥିବେ ଶବରୀଏ ହରିହତାପକୁ ବହି ।
କାଳନ୍ଦୀସଲିଳମିଶା ପକ୍ଷାନିଳ ଯୋଗେ ସେ ତାପ ତାଙ୍କର ।
ହରି ଅପହାରି ଗମିବ ସତ୍ୱର କୃଷ୍ଣପାଶେ ପକ୍ଷିବର । ୧୩ ।

ତଦନ୍ତେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ସ୍ମରସମରଧାଷ୍ଟ୍ୟୋଲ୍ଲକତା ।
କଦମ୍ବାନାଂ ବାଟୀ ରତିକପଟପାଟ୍ଟାଂ ସ୍ଫୁଟୟତି ।
ଭ୍ରମାସୀନସ୍ତାସାଂ ନ ଯଦି ପରତୋ ନନ୍ଦସି ତତୋ
ବଭୂବ ବ୍ୟର୍ଥା ତେ ଘନରସଜ୍ଞ ବାସବ୍ୟସନିତା । ୧୪ ।

ସେ ଗିରି ନିକଟେ ଶୋଭା ପରକଟେ କୃଷ୍ଣକେଳି କୁଞ୍ଜପୁର ।
ତା ପାଶେ ରସିକ ଭୃଙ୍ଗବ୍ରଜାସ୍ତୃତ କଦମ୍ବବାଟୀ ପ୍ରକର ।
ତୁମ୍ଭେ ତହିଁ କ୍ଷଣେ ବସି ତୋଷମନେ ପରମାନନ୍ଦ ଲଭିବ ।
ଅବେ ଜଳଚର ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭର ରସିକତା ବୃଥା ହେବ । ୧୫ ।

ଶରନ୍ମେଘଶ୍ରେଣୀପ୍ରତିଭଟମହଣ୍ଡୋପୁରଶିର-
ସ୍ଥିରଂ ଶୁଷ୍କଂ ବୃନ୍ଦାବନପରିସରେ ଦ୍ରକ୍ଷ୍ୟତି ଭବାନ୍ ।
ଯଦାସ୍ୱେଦଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱାଲଭ ଚଳ କୈଲାସଶିଖରେ

ଭ୍ରମାକ୍ରାନ୍ତାଃ ସ୍ୱାନ୍ତେ । ଶିଖଣ୍ଡସ୍ତବକଧୃତଃ କିଙ୍କରଗଣଃ । ୨୫ ।
ହେ ହଂସ ଶରତକାଳ ମେଘବ୍ରାତ ସମ ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣରେ ।
ଅରିଷ୍ଟ-ଅସୁରମୂର୍ତ୍ତି ଗୋକୁଳର ପ୍ରାନ୍ତେ ପଡ଼ିଛି ଶୂନ୍ୟରେ ।
ବହୁତକାଳରୁ ଅଛି ତାକୁ ଦୂରୁ ଦେଖି ଯକ୍ଷଗଣମାନେ ।
କଇଳାସ ଭ୍ରମ ଅବେହବେ ବୋଲି ମିଳନ୍ତି ତା-ସନ୍ନିଧାନେ । ୨୫ ।
ରୁବନ୍ ଯାନ୍ତୁ ସ୍ୱୈରଂ ତରମଦଘୟୋ ରମ୍ୟେତରୁଗ୍ରେ
ନତମ୍ରେନ୍ୟା ବୃନ୍ଦାବନଭୁବି ସଖେ ସନ୍ତି ବହବଃ ।
ପରିବର୍ତ୍ତିଷ୍ୟନ୍ତେ ଭୂଳତମୂରଜନୂପୁରରବା-
ଦ୍ୱିବାଧ୍ୱାନାସ୍ତ୍ରାସଂ ବହୁରପି ଶତାଃ ଷିପ୍ରମସବଃ । ୨୬ ।
ହେ ହଂସ ଗମନକର ସ୍ୱଚ୍ଛେ ସ୍ୱନ କର ବୃନ୍ଦାବନପଥେ ।
ଛୁଇଁଥିବ ଦଶଦଶା ନାସ୍ତିବଶ ତହୁଁ ରହିଥିବେ କେତେ ।
ଭ୍ରମର ଷବଦ ଶୁଣି କୃଷ୍ଣପାଦ ନୂପୁରଧ୍ୱନି ଭ୍ରମରୁ ।
ସେମାନଙ୍କ ପିଣ୍ଡେ ଜୀବ ଫେରି ଶ୍ୟଣେ ପଶିବ ହେଲା ନ କର । ୨୬ ।
ଉଦାସୀନଃ ଷାଣ୍ଡାନ୍ତରଦ୍ୱିଳଟତତ୍ତ୍ୱର୍ଦ୍ଧିଷି ସୁଖଂ
ଦଧୀଥା ଶ୍ରେଣୀରେ ଷଣମପି ଘନଶ୍ୟାମଲରୁଚୌ ।
ତତୋ ହଂସୌ ବନ୍ଦ୍ରିକ୍ଷିଲକବସଣ୍ଟକମେଷଯ୍ୟୁ
ସବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ଦଳତଦରଚକ୍ରଂ ଭୂଳଯିତା । ୨୭ ।
ହେ ହଂସ ଭାଣ୍ଡିରବଟ ଆକାଶର ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ହେବାପାଇଁ ।
ବଢ଼େ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ସେ ବଦନ ବସିବ ତା-ଡ଼ାଳେ ଯାଇଁ ।
ଅନ୍ୟ ପାଶେ ଉଡ଼ ମିଳନ୍ତେ ସେ ଛବି ଧରିବ ଏପରି ଶୁଣ ।
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଧରି ତ୍ରିବିକ୍ରମ ହରି ସମ ଭୂମ୍ୟ-ଯୋଗେ ପୁଣ । ୨୭ ।
ଦ୍ୱମସ୍ଥାଭର୍ନେନ୍ଦ୍ରୈ ବିଗଳଦମଳପ୍ରେମସଲିଳୈ-
ର୍ମୂର୍ହୁଃ ପିକ୍ତସ୍ତମ୍ଭାଂ ତରୁଣ ତରୁଷଷ୍ଟେଲବ୍ଧବ ।
ଜ୍ଞାହ୍ନୀଥା କର୍ଣ୍ୟାତାଂ ଷ୍ଟ୍ରଂଟମେଦ ବବଦ୍ଧାଙ୍କବରଥଂ
ପ୍ରବଷ୍ଟଂ ମଂସ୍ୟନ୍ତେ ବର୍ଦ୍ଧମଣ୍ଡପଦେବ୍ୟସ୍ତ୍ୱୟି ଗତେ । ୨୮ ।

ହେ ହଂସ ରାଧାଙ୍କ ପ୍ରେମାଶ୍ରୁରେ ଉନ୍ନ ତୃଣମାନେ ଛନ୍ତି ଯହିଁ ।
ତଡ଼ର ବଦନଙ୍କର ସେହି ସ୍ଥାନ ଜଗତେ ଖ୍ୟାତ ଅଟଇ ।
ତୁମ୍ଭେ ଛଡ଼ାଗଲେ ସେହି ଯାଏ ଡ଼ୋଳେ ଦେଖି ବନଦେଶମାନେ ।
ହସ୍ତିରବେ ହଂସରଥେ ତତ୍ତୁସ୍ୱସ୍ୟ ଆସନ୍ନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଭୁବନେ । ୧୮ ।

ଜ୍ରଦଶ୍ରନ୍ନେତ୍ରାମ୍ଭଃପ୍ରସରଲହରୀ-ପିଚ୍ଛଲପଥ-
ସ୍ଖଲତ୍ ପାଦନ୍ୟାସପ୍ରଣିହିତବଲମ୍ବାକୁଲଧିୟଃ ।
ହରୌ ଯସ୍ମିନ୍ନସ୍ତେ ଭ୍ରମତ ଯମୁନାକୂଳଗମନ-
ସ୍ପୃହାକ୍ଷିପ୍ତା ଗୋପ୍ୟୋ ଯଯୁରନୁପଦଂ କାମପି ଦଶାଂ । ୧୯ ।

ହେ ହଂସ ଗୋପୀଏ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବରହେ ନୟନୁ ଅଶ୍ରୁ ବୁହାଇ ।
ଯମୁନାର ତୀରେ ଦେଖିବା ଆଶାରେ ହରଙ୍କ ଗମନ୍ତେ ତହିଁ ।
ପଡ଼ି ନେତ୍ରଜଳ ସରଣୀ ପଙ୍କିଳ ହେବାରୁ ଚଳମ୍ ଗତ ।
ହୋଇ ଖସୁ ଗୋଡ଼ ପାଦନ୍ୟାସ ଦୃଢ଼ ନୁଅଇ ତହିଁ ଫୁଟିଛ । ୧୯ ।

ମୁହୁର୍ଲୀଢ଼ାୟକ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରମଦମିଳଦାହୋପୁରୁଷିକା-
ହକାଶେନ ତ୍ୱଷ୍ଟୈଃ ଫଣିମଣିଭିରୁଲ୍ଲୈର୍ଧୂମଲରୁଚୌ ।
ସୁରସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ରିଣୀପଦ୍ମମକୁସୁମକଞ୍ଜଲ୍ଲସୁରଭୌ
ଭ୍ୱଯ୍ୟା ପେୟଂ ପୁଣ୍ୟ ମଧୁରମୁଦକଂ କାଳୟହ୍ରଦେ । ୨୦ ।

କାଳୀୟହ୍ରଦରେ ନୃତ୍ୟ ଫଣିଶିରେ ବାରମ୍ବାର କରୁଁ ହରି ।
ଖସି ମଣିଗଣ ଧୂମଳବରନ ହୋଇଛନ୍ତି ଯାହାର ବାରି ।
ନୀପକୁସୁମର ପଡ଼ିଣ କେଶର ହୋଇଅଛି ସୁବାସିତ ।
ପଢ଼ହ କାଳୀୟହ୍ରଦ ଜଳ ପିଅ ମଧୁର ବଇଷ୍ଟାକାନ୍ତ । ୨୦ ।

ତୃଣାବର୍ତ୍ତ ସ୍ଥିତେବିଁରହଦବସନ୍ତାପିତତନୋଃ
ସଦାବାଂଶିକୃନ୍ଦପ୍ରଣୟିବନ୍ଧୁମାନୋନ୍ନତହଦଃ ।
ରଧାତବ୍ୟୋ ନଦ-ସ୍ତବକବରସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତଶୁଚ
ସ୍ତ୍ୱୟା ବୃନ୍ଦାଦେବ୍ୟାଃ ପରମହଳସ୍ୱାଦ୍ବନନଦ୍ୟଃ । ୨୧ ।

ତୁଳସୀ ରୂପରେ ବୃନ୍ଦା ସେହିଠାରେ ଥାଇ ତୃଣାବର୍ତ୍ତହନ୍ତା ।

ବିଚ୍ଛେଦ ଅନଳ ଯୋଗେ ସେ ଦୁର୍ବଳ ଲଭି ଗୋପୀଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ।
ନବୀନମଞ୍ଜରୀ ଶୁଷ୍କଗୁଳେ ଧରି ଶୋଭୁଥିବ ପ୍ରକଣ୍ଠନ ।
କରୁଥିବେ ହଂସ କନସ୍ୟେ ଅବଶ୍ୟ କରିବ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦନ । ୩୧ ।

ଇତ କ୍ରାନ୍ତ୍ୱା ବେଙ୍କାବୃତବକୁଳମେକାଦଶବନଂ
ସମାରୂଢଂ ଚୂଡୈଶ୍ଚକ୍ରମଧୁବନଂ ଦ୍ୱାଦଶମିଦଂ ।
ପୁରୀ ଯସ୍ମିନ୍ନାସ୍ତେ ଯଦୁକୁଳଭୁବାଂ ନିର୍ମଳଯଶୋ-
ଭରାଣାଂ ଧାମର୍ଦ୍ଧିର୍ବିକଳିତଧରଭ୍ରାପରସଭା । ୩୨ ।

ହେ ହଂସ ମୟୂରମାନଙ୍କର ସ୍ୱର ଶୁଣିଥିବ ଯହିଁ ଯହିଁ ।
ଏସନ ଏଗାର ବନକୁ ବନ୍ଦନ ଅତିକ୍ରମ କରି ଯାଇ ।
ମିଳ ମଧୁବନ ଯେ ଚୂଡରେ ଘନ ଦ୍ୱାଦଶବନ ତା ପାଶେ ।
ଯଦୁମାନଙ୍କର ସ୍ୱଚ୍ଛ ଯଶଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟ ଧାମ ଦେଖ ଦଶେ । ୩୨ ।

ନବେନ୍ଦୈସ୍ୱର୍ଣ୍ଣୈ ଶିରଶଶିରଭ୍ରମ୍ଭ୍ରଙ୍କତୈ-
ରବଷ୍ଟମ୍ଭସ୍ତମ୍ଭାବଳିବଲଭିଦେହୈଃ ପୁଷ୍ପିତବନା ।
ଜବଷ୍ଟ୍ରାକାଳନ୍ଦୀତଟଭୁବ ତବାଧ୍ୱାସିତସଖେ
ସମନ୍ତାଦାନନ୍ଦଂ ମଧୁରଜଲବୃନ୍ଦାମଧୁପୁରୀ । ୩୩ ।

ଯହିଁ କଇଳାସ ସଦୃଶ ବିଶେଷ ଶୋଭା ସ୍ତମ୍ଭଆବଳୀରେ ।
ସୁପୁଷ୍ପିତବନମାନଙ୍କେ ଶୋଭନ ବିକାଶ ଯମୁନାତୀରେ ।
ଏସନ ଭବନ କୂଳେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ସ୍ୱାଦୁଜଳ ଯହିଁ ।
ସେହି ମଧୁପୁରି ଅବଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ଆନନ୍ଦ ଦେବ ବଢ଼ାଇ । ୩୩ ।

ବୃଷଃ ଶମ୍ଭୋର୍ଯସ୍ୟାଂ ଦଶତି ନବମେକତ୍ର ଯବସଂ
ହରେଶ୍ଚୈରନ୍ୟସ୍ମିନ୍ ମିଳତି କଳହଂସୋ ବିଶଲତାଂ ।
କ୍ୱଚିତ୍ କ୍ରୌଞ୍ଚାରାତେଃ କବଳୟତି କେକୀ ବିଷଧରଂ
ବଲୀଢ଼େ ଶଙ୍କର୍ଯ୍ୟା ବଲରିପୁବସ୍ତୀ ପଲ୍ଲବମିତଃ । ୩୪ ।

ସେହି ମଧୁପୁରେ କେବଣ ସ୍ଥାନରେ ଶିବବୃଷ ଖାଏ ଘାସ ।
ତାହିଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଯାନ ବିଷଲତା ଗ୍ରାସ କରୁଥିବେ ଅହେ ହଂସ ।

କାହିଁ ଷଡାନନମୟୂର ଭୋଜନ କରୁଥିବ ଅହିକୁଳ ।
କାହିଁ ଇନ୍ଦ୍ରବଶୀ କରେ ଶୋଭାକର ପଦ୍ମିନୀପତ୍ର କବଳ । ୪୩ ।

ଅବୋଧ୍ୟସ୍ତାଃ କାମ୍ୟାନ୍ୟହିହ ବଗଳତାଂ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟୀଂ
କମ୍ର୍ୟାମଙ୍କାସୀଃ ପଥି ପଥି ନ ମୁକ୍ତାବଳୀମପି ।
ଅୟି ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦଶ୍ରବଣମଦସମ୍ମତ୍ତହୃଦୟେ ।
ସଖୀଭି ର୍ଯ୍ୟାନ୍ତଂ ତେ ହସତି କୁଳବୃଦ୍ଧାନାଂ କୁଳମିଦଂ ।

ହେ ସଖି ତୁମ୍ଭର ଦେହରୁ ଅମ୍ବର ଖସିପଡ଼େ ମୁକ୍ତାହାର ।
ଗଳି ପଡ଼ୁଅଛି ପଥେ ତାହା କିଛି ନ ଜାଣ ଯେ ବିସ୍ମିତର ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଶ୍ରବଣମଦସ୍ୱରେ ମନ ଉନ୍ମତ୍ତ କରଇ ସତ ।
ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗବ୍ରତ ହୋଇବ ଜାଣିତ ହସିବେ କୁଳବୃଦ୍ଧାବ୍ରାତ । ୩୪ ।

ଅସବ୍ୟଂ କୁର୍ବ୍ବାଣା ପଦମଥ ତଲ୍ଲକ୍ଷାଭସମସୌ
ପ୍ରୟାତାହଂ ମୁଗ୍ଧେ ହରମ ମମ ବେଷୈଃ କମଧୁନା ।
ଅମନ୍ଦାଦାଶଙ୍କେ ସଖି ପୁରପୁରନ୍ଧ୍ରୀକଳକଳା-
ଦଳନ୍ଦାସ୍ତେ ବୃନ୍ଦାବନକୁସୁମଧନ୍ୱା ତ୍ରିଜଗତେ । ୩୬ ।

ହେ ମୁଗ୍ଧେ ଅଲକ୍ତ ବାମଚରଣେତ ନ ଘେନ ଗମନକର ।
ଅସିଲି ମୁଁ ଏବେ କ ଯଥଷ୍ଟି ତୁମ୍ଭେ କ କାର୍ଯ୍ୟ ମୋ ସୁବେଶର ।
ପୁରଦ୍ୱାରେ ଗୋପବନନ୍ଦନାକଳାପ-କଳ କଳ ଶୁଣି ଶଙ୍କା ।
ହୋଏ ବୃନ୍ଦାବନ-ପୁଷ୍ପଶରାସନ ଜୟୀ ଇଚ୍ଛାକରେ ଏକା । ୩୬ ।

ଅୟଂ ଲୀଲାପାଙ୍ଗସ୍ନପିତ ପୁରବୀଥୀପରିସରେ
ନବାଶୋକୋତ୍ତଂସସ୍ଥଲଧ ପୁରତଃ କଂସଦମନୀ ।
କମସ୍ମାନେତସ୍ମାନ୍ନିଭିବନପୁଷ୍ପାଦ୍ଧିନୁଦତି
ତ୍ୱମେକା ସ୍ତମ୍ଭାସୀ ସ୍ଥଗୟସି ଗବାକ୍ଷାବଲିମପି । ୩୬ ।

ଯେ ଲୀଲାନୟନ ଅପାଙ୍ଗରେ ସ୍ନାନ କରୁଛନ୍ତି ପୁରବୀଥୀ ।
ନୂତନ ଅଶୋକଫୁଲେ ମଣ୍ଡି ଶେଷ ଯାଉଛନ୍ତି କଂସାରତି ।
ମଣିକୁଟକର ବାତାୟନଦ୍ୱାର ସବୁ ତୁ ଘୋଡ଼ାଇ ଏକା ।

ସ୍ଥିର ନୟନରେ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ବାରେ ଅମ୍ଭେ ନ'ପାଇଲୁଁ ଦେଖା ।୩୭

ମୁହୁଃ ଶୂନ୍ୟାଂ ଦୃଷ୍ଟିଂ ବହସି ରହସି ଧ୍ୟାୟସି ସଦା
ଶୃଣୋଷି ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗଂ ନବଘନରୁଚନଙ୍କାପନପଟଂ ।
ତତଃ ଶଙ୍କେ ପଙ୍କେରୁହମୁଖି ଯଯୌ ଶ୍ୟାମଳରୁଚଃ
ସ ଯୂନାମୁତ୍ତଂସସ୍ତବନୟନବୀଥୀପଥିକତାଂ । ୩୮ ।

ହେ ପଦ୍ମବଦନେ ବାରଂବାର ଶୂନ୍ୟେ କାହିଁକି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଛ ।
କିବା ଏକାନ୍ତରେ ଭାବୁଛ ଅନ୍ତରେ ସାଙ୍ଗାରେ କି ଶୁଣୁଅଛ ।
ନବଘନର ଜନକର ଗିର ଏହା ଦେଖି ଶଙ୍କା ମୋର ।
ହୋଏ ଯୁବାବର ସେ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଡ଼ିଲେ କି ନେତ୍ରେ ତୋର ।୩୮

ଅଲକ୍ତଂ ମାସ୍ମୈଦୀରହ ସଖି ପୁନର୍ଦ୍ଧ୍ୟାସ୍ୟତି ହରି-
ସ୍ତବାପାଙ୍ଗକ୍ରୀଡ଼ା କବଳିତପରଚର୍ଯ୍ୟାଗ୍ରହଣତାଂ ।
ଇତି ସ୍ୱୈରଂ ଯସ୍ୟାଂ ପଥି ପଥି ମୁଖରୈରଭିନବ-
ପ୍ରବେଶେ ନାରୀଣାଂ ଉତ୍ସବସଚଲ୍ଲା ବତୃଥିରେ । ୩୯ ।

ହେ ସଖି ଜର୍ଣ୍ଣକ୍ତା ପ୍ରାୟେ କର ମତ୍ତା ନ କାନ୍ଦ ଅସବେ ଫେର ।
ସେ ହରି ତୁମ୍ଭର ନୟନକ୍ରୀଡ଼ାର ଭାବ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।
ମୁଖର ମଥୁରା ପ୍ରବେଶେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଥ ପାରୁଶରେ ।
ନାରୀ କୋଳାହଳ ଶବଦ ଚହଳ କରୁଥିବ ଏପରିରେ । ୩୯ ।

ସଦୋ ସାକ୍ଷାଦ୍ଦାମୋଦରବଦନଚନ୍ଦ୍ରାବକଳନଂ
ସ୍ଫୁରଦ୍ଭୂପ୍ରେମାନନ୍ଦପ୍ରକରଲହରୀଚୁମ୍ବିତଧିୟଃ ।
ମୁହୁସ୍ତନ୍ଦ୍ରାଭୀରୀସମୁଦୟଶିରୋନ୍ୟସ୍ତପଦ-
ସ୍ତବାଙ୍ଗ୍ରୋବିନ୍ଦଂ ଦଧତି ପୁରେ ପୌରବନିତାଃ । ୪୦ ।

ହେ ହଂସ ମଦନମୋହନବଦନଚନ୍ଦ୍ର ଦରଶନ କରି ।
ଯାହାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିରେ ଲାଗୁଥିବ ଶରେ ପ୍ରେମଅନନ୍ଦଲହରୀ ।
ଶିରେ ଗୋପୀଙ୍କର ବପଦନକର ଦେଇ ଅନନ୍ଦରେ ଥିବେ ।
ସେ ମଥୁରାନାରୀ ଦେଖନ୍ତେ ତୁମ୍ଭର ନେତ୍ରପୁଞ୍ଜ ବଢ଼ାଇବେ । ୪୦ ।

ଅଥ କ୍ରାନ୍ତ୍ୱା କ୍ରାନ୍ତ୍ୱା କ୍ରମଘଟନୟା ସଙ୍କଟତୟା
ନିବାସାନ୍ ବୃଷ୍ଣୀନାମନୁସର ପୁରୀମଧ୍ୟବସିତାଂ ।
ମୁସ୍ୱଗ୍ରଭେଦୈସ୍ତତ୍ର ସ୍ଫଟିକମଣିନାଭିର୍ବିଜୟିତେ
ପତାକାଭିଃ ସନ୍ଦୀପିତଭବନମନ୍ତଃପୁରବରଂ । ୪୧ ।

ଯାହିଁ କ୍ରମଶରେ ରଚନା ବଙ୍କେଲେ ଅତି ସଂକଟରେ ଯୁତ ।
ବୃଷ୍ଣିମାନଙ୍କର ଭବନନିକର ଦେଖିଲାପରେ ଭୂରିତ ।
ଯାହିଁ ମୁରହର ବହୁବା ମନ୍ଦିର ଲୋଚନ କରିବ ତୋଷେ ।
ପତାକାନିକର ବେଢି ଅନ୍ତଃପୁର ପ୍ରକାଶରେ ଯହିଁ ଦିଶେ । ୪୧ ।

ଯଦୁତ୍ସଙ୍ଗେ ତୁଙ୍ଗସ୍ଫଟିକରଚିତାଃ ସନ୍ତି ପରିତୋ
ମରାଲା ମାଣିକ୍ୟପ୍ରକରଘଟିତଚୋଟିଚରଣାଃ ।
ସୁହୃଦ୍ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ହଂସଃ କଳିତମଥସ୍ୱସ୍ୟାମୃତଭୁବଃ
ସମର୍ଯ୍ୟାଦାଂ ଯେଷାଂ ସପଦି ପରିଚର୍ଯ୍ୟାଂ ବିଦଧତି । ୪୨ ।

ହେ ହଂସ ଯାହାର ସଦନ ଉପରିଭାଗେ ଛନ୍ତି ସ୍ଫଟିକରେ ।
ମରାଳ ଅନେକ ତାଙ୍କ ପାଦମୁଖ ହୋଇଅଛି ମାଣିକ୍ୟରେ ।
ଅନ୍ୟ ହଂସମାନେ ଦେଖି ତାହା ମନେ ମଧୁସ୍ୱକୁ ଆସିଥିବା ।
ବିଧାତାବାହନ ମଣି ସଜମାନଙ୍କୁ ବରେ କରନ୍ତି ସେବା । ୪୨ ।

ତସ୍ୱକ୍ଷ୍ୟନ୍ତୀନାଂ ପଶୁପରମଣୀନାମପି କୁଲୈ-
ରଲକ୍ଷ୍ୟଂ କାଳିନ୍ଦୀପୁଲିନବିପିନେ ଲୀନମଭିତଃ ।
ସଦାଲୋକେଲୋକସ୍ତମପରିଚିତାଶ୍ୟଂ ସହଚର
ସ୍ଫୁରନ୍ତଂ ବକ୍ଷ୍ୟସ୍ୟେ ପୁନରପି କମଗ୍ରେ ମୁରଭିଦଂ । ୪୩ ।

ଯାହାଙ୍କୁ ସତତ ଗୋପୀଙ୍କର ଚିତ୍ତ ଖୋଜୁଅଛି ଅଭୀତରେ ।
ଯେ କାଳିନ୍ଦୀତଟେ ବିପିନମଧ୍ୟରେ ରହୁଥାନ୍ତି ଆମୋଦରେ ।
ସନ୍ତତ ଜଗତପୂଜାତସ୍ତୁତ ବଦନେ ପ୍ରକାଶ ଯାର ।
ଦେଖ ସହଚର ସେହି ଏ ମୁରାରି ଦିଶନ୍ତି କି ଆଗେ ତୋର । ୪୩ ।

ବିଷାଦଂ ମାକାର୍ଷୀର୍ଭ୍ରମବଶତଥବ୍ୟାହୁଙ୍କରସୌ

ସମାସନ୍ନା ସଖେ ଧୃତନବଶିଖଣ୍ଡସ୍ତବ ସଖା ।
ଉଚ୍ଚଂ ବୃନ୍ଦେ ଯସ୍ୟାଂଶୁବଟିଧୂନଟିନ୍ଦ୍ରାନ୍ ଜନ୍ମତେ
ଯଦାଭୀସ୍ୱବୃନ୍ଦୈରୁପଧୃତମଭୂଦ୍ଦ୍ଧନ୍ଦବକରେ । ୪୪ ।

ବିଷାଦ ନ କର ସଖେ ବୃଥାଗିର ଏପରୁ ନ ବୋଲ କେବେ ।
ଆସିବେଟି ଷଣ୍ଡ ନବୀନଶିଖଣ୍ଡମସ୍ତକ ଦ ସ୍ଥଳ ଏବେ ।
ଏପୁରରେ ଯହିଁ କନ୍ଦୁଥିବ ଉଚ୍ଚ ଗୋପୀଏ ଉଦ୍ଧବହସ୍ତେ ।
ଦେଇଥିବା ଦୂତ ଶୁକ ଅଟେ ସେହୁ କୃଷ୍ଣଦାସ ଜାଣ ଯତ୍ନେ । ୪୪ ।

ଘନଶ୍ୟାମାଭ୍ରାମ୍ୟଦ୍ଭ୍ରମର ହରିହର୍ମ୍ୟସ୍ୟ ଶିଖିଭି
କୃତସ୍ତୋତ୍ରା ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱେ ରଗୁରୁରଚିତା ଧୂମଲଘଟା ।
ତଦାଲୋକାଦ୍ଧୀର ସ୍ଫୁରତ ତବ ଚେତ୍ମାନସ ରୁଚି
ଜିତଂ ତର୍ହି ସ୍ୱୈରଂ ଜଲଦଘନବାସପ୍ରିୟତୟା । ୪୫ ।

ଭ୍ରମେ ଘନଶ୍ୟାମ ଅଗୁରୁର ଧୂମମାଳା ହର ହର୍ମ୍ୟପରେ ।
ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନ ଶିଖିଗଣ ଦେଖି ମଣେଘନ ରଟନ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନାଗୀତରେ ।
ହେ ଚତୁର ହଂସ ତୁମ୍ଭର ମାନସ ରୁଚିରତା ଦେଖି ତାକୁ ।
ବଢ଼ିବଟି ଯେବେ ପ୍ରଶଂସିବେ ତେବେ ତୁମ୍ଭ ଜଳପ୍ରେୟସୀତାକୁ । ୪୫ ।

ତତୋ ମଧ୍ୟେ କକ୍ଷଂ ପ୍ରଚଳଦବଗବାକ୍ଷସ୍ତବକିନଂ
ଚଳନ୍ନ୍ କ୍ଲାଲମ୍ୱଷ୍ଟ ଉତ୍ତମମଳସ୍ତମ୍ଭନବନ୍ଦଂ
ଭବାନ୍ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ହେମୋଲ୍ଲିଖିତ ଦଶମସ୍କନ୍ଧ ଚରତୋ-
ଲ୍ଲସଭିତ୍ତିଗ୍ରାନ୍ତଂ ମୁରହରଗୃହିଣଃ ଚେତନଲୟଂ । ୪୬ ।

ହେ ହଂସ ଶ୍ରୀଧର ସଦନ ମଧ୍ୟର ବାତାୟନରେ ମଣ୍ଡିତ ।
ମୁକୁତାର ଗୁଚ୍ଛ ହୋଇବାରୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ହଶୁଥିବ ସ୍ତମ୍ଭବ୍ରାତ ।
ଦେଖିବ ନେତ୍ରରେ ପ୍ରାଚୀର ତାନ୍ତରେ ଦଶମସ୍କନ୍ଧବସ୍ତୁ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଥିବ ସେତ ଜାଣ କୃଷ୍ଣକେଳଗୃହ । ୪୬ ।

ଅଲିନ୍ଦେ ଯସ୍ୟାସ୍ତେ ମରକତମୟୀ ଯଷ୍ଟିରମଳା
ଷଡ଼ୂର୍ଜ୍ଜାଂ ସ୍ଫୁର୍ଜ୍ଜୀ ମଦକଳକଳାପୀ କଳୟତି ।

ନିଶାନ୍ତସ୍ତସ୍ୟାଃ ଶିଖରମଧିରୁହ୍ୟ କ୍ଷଣମିଦଂ
ପ୍ରତୀକ୍ଷେଥା ଭ୍ରାତର୍ବହୁଳମବସରଂ ଯାଦବପତେଃ । ୪୭ ।

ଅହେ ଭ୍ରାତ ହଂସ ମୋହନନିବାସ ବାହାରଦ୍ୱାର ଭାଗରେ ।
ମକରତସ୍ତମ୍ଭ ଅଛୁ ତହିଁ ଥିବ ନିଦ୍ରାଳସେ ରଜନୀରେ ।
ସୁପଥୁର ସ୍ତନକାଶ୍ରି ନିକ୍ଷେପଣ ଆଶ୍ରୟ ନ ଅନ୍ତ ନୟ ।
ଖଡ଼ ତୁମ୍ଭେ ତହିଁ ବସି ସୁଖୀ ହୋଇ କୃଷ୍ଣ-ଅବସର ଗୃହି । ୪୭ ।

ଉପସ୍ଥଃ ପଲ୍ୟଙ୍କେ ମୃଦୁଲତରତୂଲୀଧବଳିତେ
ତ୍ରିଲୋକୀଲକ୍ଷ୍ମୀକାଂ କକୁଦ ଦରସାଚୀକୃତତନୁଃ ।
ଅମନ୍ଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁପ୍ରଭମମୁପଧାନଂ ପ୍ରମୁଦିତୋ
ନିଧାୟାଗ୍ରେ ତସ୍ମିନ୍ ପଦ୍ମତକପୋଣିଦ୍ୱୟବରଃ । ୪୮ ।

ସୁକୋମଳ ଶ୍ୱେତ ସକଳ ଜଗତ ଶୋଭନୀୟ ତୁଳକାରେ ।
ମଣ୍ଡିତ ପଲଙ୍କେ ଥିବେ ସେ କୁତୁକେ ଉଷେତେ ବଙ୍କିମାକାରେ ।
ଅମନ୍ଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରମା ସମାନ ଉପାଧାନ ଅଗ୍ରେ ଥୋଇ ।
କହ୍ନେ ହୁହିଙ୍କି ତହିଁ ପରେ ରଖିଥିବେ ପ୍ରମୋଦକୁ ବହି । ୪୮ ।

ଐଦଷ୍ଟକାଳନ୍ଦୀସଲିଲପ୍ରଭବଂ ଭାବୁକରୁଚଃ
କପୋଳାନ୍ତଃ ପ୍ରେଙ୍ଖନ୍ମଣିମକରମୁଦ୍ରାମଧୁରିମା ।
ବସାନଃ କୌଶେୟଂ ଜିତକନକଲକ୍ଷ୍ମୀପରିମଳଂ
ମୁକୁନ୍ଦସ୍ତେ ସାକ୍ଷାତ୍ପ୍ରପଦସୁଧୟା ସେକ୍ଷ୍ୟତି ଦୃଶୌ । ୪୯ ।

ମକରକୁଣ୍ଡଳ ତେଜ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ ପ୍ରଭବମରେ ଯମୁନା ।
ଉତଳତଦନ ପୁନରମା ଶୁଣ କର ଦେଉଅଛୁ ମନା ।
କନକବସନ ଜିତ ସୁବସନ କଟିତଟେ ଶୋଭା ପାଏ ।
ଏମନ୍ତ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଦରଶନାମୃତ ପାଇବେ ନୟନ ଦୁହେଁ । ୪୯ ।

ଭବଦ୍ଭିଃ ପୌଷ୍କଣୀରଖିଲକୁଳବୃଦ୍ଧୋ ଯଦୁପତେ-
ରଦୃଷ୍ଟଦାସୀନୋ ମଧୁରଭଣିତୈର୍ଗାସ୍ୟତି ସଦା ।
ପୁରସ୍ତାଦାଭୀରଗଣଭୟଦନାମା ସ କଠିନୋ

ମଣିସ୍ତମ୍ଭାଲମ୍ବୀ ଗୁରୁକୁଲକଥାଂ ସଙ୍କଲୟିତା । ୫୦ ।

ସର୍ବକୁଳବୃଦ୍ଧ ଉଦ୍ଧବ ପ୍ରବନ୍ଧ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିକଟେ ବସି ।
ପୂର୍ବଣ ବଂଶସ୍ଥ ଧୂମ୍ରଧୂଳତସ୍ଥ କଥା କହୁଥିବେ ରସି ।
ପୂର୍ବରୁ ଗୋପୀଙ୍କ ବଧୂସରଜକ କଠିନ ମଧ ଅକ୍ରୂର ।
ଆଉକି ସେ ମଣିସ୍ତମ୍ଭକୁ ଯେ ବାଣୀ କହୁଥିବେ କୁରୁବର । ୫୦ ।

ଦ୍ୱୈଣିଶାମ୍ପ୍ରତ୍ନଂସଃ ଚଳଚବ୍ଦୃକବର୍ମାପ୍ୟୁବୟୁଚଃ
ପ୍ରଣେଷ୍ୟେତେ ବାଲବ୍ୟଜନଯୁଗଲାନ୍ଦୋଲନବିଧିଂ ।
ସଜାନ୍ଭ୍ୟାମଷ୍ଟାପଦଭୁବମବଷ୍ଟଭ୍ୟ ଭବତା
ଗୁସ୍ତେ ଦ୍ୱୈଷ୍ୟା ନୃନଂ ପଦକମଲ ସମ୍ବାହନରତଃ । ୫୧ ।

ଯଦୁକୁଲଶ୍ୟାଳ ସାତ୍ୟକ ଯେ କୃତବର୍ମା ଏ ଦୁହେଁ ଗୁମର ।
ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣର ଦୁଇ ପାରୁଶରେ ରହି ଚାଳୁଥିବେ ଚାମର ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣନିର୍ମିତ ପୀଠେ କର ସ୍ଥିତ ସ୍ୱଜାନୁ ତା ପରେ ଥୋଇ ।
ଶ୍ରୀହରିପଦର ଉଦ୍ଧବ ଦ୍ୱୈଧ୍ୟର ପ୍ରାୟେ ସେବୁଥିବେ ରହି । ୫୧ ।

କହଙ୍ଗେନ୍ଦ୍ରୋ ଯୁଦ୍ଧୀକୃତକରସରୋଜୋ ଭୁବି ପୁରଃ
କୃତାସଙ୍ଗୋ ଭକ୍ତ୍ୟା ପ୍ରଭବନହଦେଶେଽର୍ପିତମନାଃ ।
ଛଦଦ୍ୱଦ୍ୱେ ଯସ୍ୟ ଧ୍ୱନତି ମଥୁସ୍ୱବାଧିବନ୍ତବୋ
ବ୍ୟଦସ୍ୟନ୍ତେ ସାମାସ୍ୱରଜଜତ ମନ୍ୟୋଽନ୍ୟକଲହଂ । ୫୨ ।

ଗରୁଡ଼ ଯେ ଦୁଇ କର ଯୋଡ଼ି ତହିଁ କୃଷ୍ଣଅଗେ ରହିଥିବେ ।
ଯେତେବେଳେ ପକ୍ଷ ଦେବେ ପ୍ରଦେଶେ ତାହା କରିବାକୁ ନବେ ।
ଯେତେବେଳେ ପକ୍ଷ ଅଦେଶରେ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ିଯିବେ ଗଗନରେ ।
କହିଁଏ ସେ ଶବ୍ଦ ବାଦ ସାମବେଦ କରିବା ଭୁଲିବେ ଘରେ । ୫୨ ।

ନ ଜର୍ବିନ୍ତ୍ରୁ' ଦାମୋଦରପଦକଜଷ୍ଠାଙ୍ଗୁଳିନଖ-
ଦ୍ୟୁତୀନାଂ ଲାବଣ୍ୟଂ ଭବଭ ତରୁଭସ୍ୟୋଽପି ତରୁଭଃ ।
ତଥାପି ସ୍ଥୀପ୍ରଜ୍ଞା ପୁଲକତରଲଦ୍ଧାଦହମସୌ
ପ୍ରବୃତ୍ତ୍ୱ ତନ୍ତ୍ୱିସ୍ତବକଭ ମହାସାହସବଶେ । ୫୩ ।

ସେହୁ ପଦଚନ୍ଦ୍ର ଡାଣିଅଙ୍ଗୁଠିର ନଖ-ଶୋଭାବର୍ଣ୍ଣନରେ ।
ନୋହିଲେ ସମର୍ଥ ଯେ ଚତୁରମାଥ ଚତୁର ମୁଖ ଭେଦରେ ।
ତେବେ ନାସ୍ତିବୁଦ୍ଧି ଚଞ୍ଚଳ ପ୍ରକୃତି ଥିବାରୁ ମୁଁ ଅନ୍ଧ ହଂସ ।
ସେ ଶ୍ୟାମମୂରତି ବର୍ଣ୍ଣିବାକୁ ମତି ବଳାଇ କରେ ସାହସ । ୫୩ ।

ଦଶଚନ୍ଦ୍ରେ ଯସ୍ୟ ବ୍ରଜଶିଶୁକୁଲସ୍ତ୍ରେଯୁବକଲ-
ସ୍ୱୟମ୍ଭୂଚୂଡ଼ାଗ୍ରୈର୍ଲୁଳିତଶିଖରୈଃ ପାଦନଖରୈଃ ।
କ୍ଷଣଂ ଯାନାଲୋକ୍ୟ ପ୍ରକଟପରମାନନ୍ଦଭରସଃ
ସ ଦେବର୍ଷିର୍ଭ୍ରାନପି ତନୂଦ୍ଭୂତଃ ଶୋଚତି ଭୃଶଂ । ୫୪ ।

ବ୍ରଜ ଶିଶୁଗଣ ବତ୍ସଙ୍କୁ ହରଣ କରି ଧାତା ଭୟ ପାଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ମତଳେ ନିଜ ଶିର ଲଗାନ୍ତେ ଭକ୍ତିରେ ଯାଇଁ ।
ବ୍ରହ୍ମା-ଚୂଡ଼ାଗ୍ରରେ ପାଦନଖ ଛୁଁରେ କୃଷ୍ଣର ନାରଦ ଦେଖି ।
ଅନନ୍ଦିତ ମନେ ମୁକ୍ତ ହେବା ଜନେ ଚିନ୍ତ୍ୟ ହେଲେ ମହାସୁଖୀ । ୫୪ ।

ସରୋଜାନାଂ ବୃନ୍ଦଂ ଶ୍ରିୟମଭିନୟନ୍ ଯସ୍ୟ ପଦୟୋ-
ର୍ଯଯୌ ସ୍ୱଗାଢ୍ୟାନାଂ ଧୁରମୁଦବାସ-ବ୍ରତଧ୍ୱଂ ।
ତ୍ୱମଂ ବନ୍ଦେ ମୀଡୈରନୁଚରଦଧାବବ୍ୟସନକାଂ
ଯଦେଶାଂ ପ୍ରଶାନ୍ତଂ ଦମନମନୁବର୍ଣ୍ଣଂ ପ୍ରଣୟୁହ । ୫୫ ।

ହେ ହଂସ ଶ୍ରୀହରି ଚରଣର ଶୋଭା ନେଇଣ ପଙ୍କଜମାନେ ।
ବୁଡ଼ି ହୋଇ ଯାଇ ଜଳମଧ୍ୟେ ରହି ଅଛନ୍ତି ରଜନୀ ଦିନେ ।
ତୁମକୁ ବନ୍ଦନ କରଇ ସେ ଧନ୍ୟ ଜାଣି ଅନୁଚର ଶ୍ରୀଭ ।
ତବେ ସେ ଦନାଶ ପଙ୍କଜରେ ବଶ ବଯର ବସ୍ତର ପ୍ରଭ । ୪୫ ।

ରୁଚ୍ୟାନାମୁଲ୍ଲାସୈର୍ଭରିତମୟୂରୂଳକଦଳୀ-
କଦମ୍ବାଡ୍ଡମ୍ବାରଂ ତରଳୟତି ଯସ୍ୟୋରୁଯୁଗଳଂ ।
ଯଦାଳାନସ୍ତମ୍ଭଦ୍ୟୁତିମବଲମ୍ବେ ବଲବତାଂ
ବଲାଦୁଦ୍ଦାମାନଂ ପଶୁପରମଣୀଚିତ୍ତକରିଣାଂ । ୫୬ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଉରୁ ଦୁଇଟୁ ଯେ ଗୁରୁ ମରକତ୍ କଦଳୀର

ସ୍ନେହ ଗରବ କରୁଚ ଖରବ ଯେଣ ଜଳ ଶୋଭାକାର ।
ଯେଉଁ ଭ୍ରୂକାନ୍ତି ଉନ୍ନତ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗୋପୀଙ୍କ ମାନସ ଦନ୍ତୀ ।
କନକର ସ୍ତମ୍ଭ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାଣିବ ଦେଖି ଅହେ ବାରଣଢ଼ । ୫୬ ।

ସଗେ ଯସ୍ୟାସ୍ତ୍ରାଣ୍ୟନସ୍ୱନଶମ୍ପଶ୍ଚାଙ୍କବନକଧୌ
ଜଦାନଂ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟପ୍ରସରକଳତା ନାଭିସରସୀ ।
ଯତଃ କଲ୍ପାସ୍ୟାଦୌ ସକଳଜନକୋତ୍ପତ୍ତିବଢ଼ଭା ।
ଗଭୀସ୍ତନ୍ତଃକ୍ଷୀଧୃତଭୁବନମମ୍ଭୋରୁହମଭୂତ୍ । ୫୭ ।

ହେ ହଂସ କୃଷ୍ଣର ନାଭିସରୋବର ଗୋପୀଙ୍କ ନୟନ ମୀନ ।
ଜୀବନ ରକ୍ଷାର ହେଦାନ ତହିଁର ଶୁଣ ଅନ୍ୟ ଗୁଣମାନ ।
ଜଗତର ତାତ ବଢ଼ିବୀ ସହାତ କମଳ ଏକ ଜନମ ।
ସେ ନାଭିରୁ-ହୋଇ ଧାତା ପୁଣି ତହିଁ ସମ୍ଭୂତ ହେଲେ ଜାଣିମ ।୫୭।

ହ୍ୟଢଂ ଧତ୍ତେ ଯସ୍ୟ ତ୍ରିବଳୀଲଢକାସଙ୍କଟତଳଂ ।
ସଙ୍ଗେ ଦାମଶ୍ରେଣୀଯପଣରଚନାଭଙ୍ଗମୁଦରଂ ।
ଯଶୋଦା ଯସ୍ୟାନ୍ତଃ ପୁଳିନରଭୂଜଙ୍ଗୈଃ ପରବୃତଂ ।
ମୁଖଦ୍ୱାରା ବାରଦ୍ୱୟମବଲୁଲୋକ ତ୍ରିଭୁବନଂ । ୫୮ ।

ହରିର ଉଦର ଶୋଭା ମନୋହର ବନ୍ଧଚ୍ଛିଦ୍ର ଥିବାର ।
ଥିବାରୁ ତ୍ରିବଳୀ ତହିଁରେ ଯେ କଳ ନୂହଇ ତା ସମାନର ।
ଯଶୋଦା ଯହିଁରେ ବଦନ ଦୁଆରେ ଦେଖିଛନ୍ତି ଦୁଇଥର ।
ଜାଗ ନର ଲେଖ ସହ ଘନଲୋକ ଅହେ ହଂସ ହେଜୁକର । ୫୮ ।

ଉରସ୍ଯେ ଯସ୍ୟ ସ୍ଥାଭଂ ସ୍ଫୁରଢ ବନମାଳା ବଳୟିତଂ
ହତନ୍ନାନଂ ତନ୍ୱୀ ଜନମନସି ସନ୍ଧ୍ୟା ମନହିଜଂ ।
ମସ୍ରାଚଭିର୍ଯସ୍ମିନ୍ନବଜନବଦଭୁଲ୍ୟୋଽପି ବଦନେ
ସଦା ଖଦ୍ୟୋତାଙ୍କଂ ଭୁବନମଟ୍ଟରଃ କୌସ୍ତୁଭମଣିଃ । ୫୯ ।

ହଂସ ଯାହାଙ୍କର ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ଉଭ ବନମାଳାରେ ମଣ୍ଡିତ ।
ଯାହା ଦରଶନେ ଗୋପୀଙ୍କର ମନେ ମଦନ ହୋଏ ବର୍ଦ୍ଧିତ ।

କନ୍ଧରର ଉପରର ପଦ୍ମରାଗ 'କଉସ୍ତୁଭ' ମଣି ଯହିଁ ।
ଭୁବନ ଭାସ୍କର ହୋଇ ସେ ଖଦ୍ୟୋତଭାବକୁ ଅଛଇ ବହୁ । ୬୯ ।

ସମନ୍ତାଦୁନ୍ମୀଲଦ୍ଧବଳଭିଦୁପଲସ୍ତମ୍ଭଯୁଗଳଂ
ପ୍ରଭାଲୀଢ଼ଂ ହେମଦ୍ୱିଜଦଳିତ କେୟୂର ଲଳିତଂ ।
ମଦକ୍ଲାମ୍ୟଦ୍‌ଗୋପୀପଟଳଦୃଢ଼କଣ୍ଠଗ୍ରହପଦଂ
ଭୁଜଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଂ ଯସ୍ୟ ସ୍ଫୁଟସୁରଭିଗନ୍ଧଂ ବଳୟତେ । ୭୦ ।

ଉନ୍ନ ନୀଳମଣି ସ୍ତମ୍ଭଯୁଗ ଠାଣି ଜିଣି କଙ୍କଣମଣ୍ଡିତ ।
ହୋଇ କେଶୀଦୈତ୍ୟ ଜୀବନର ଅନ୍ତ କରିଛି ତାଙ୍କର ହସ୍ତ ।
ଉନ୍ମତ୍ତ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ପୁଣି କଣ୍ଠ ଆଲିଙ୍ଗନକାରୀ ।
ବାସ କସ୍ତୁରୀର ହୁଅଇ ପ୍ରସର ଚହୁଁ ଖ୍ୟାତ ହୋଇଛଇ । ୭୦ ।

ଛଟାଭିଃ ସାନ୍ଦ୍ରାଭିଂ ଜଗତି ନବଲାବଣ୍ୟଲହରୀ-
ପରୀପାକସାନ୍ଦ୍ରୀଦ୍ଭବମଦନାବେଶମଧୁରଂ ।
ନଟଭ୍ରୂବଲ୍ଲୀକଂ ସ୍ମିତଜନବସୁଧାକେଳିସଦନଂ
ସ୍ଫୁରନ୍ମୁକ୍ତାପଙ୍‌କ୍ତି ପ୍ରଥମରଦନଂ ଯସ୍ୟ ବଦନଂ । ୭୧ ।

ହେ ହଂସ ଜଗତଜନେ ସୁବିଖ୍ୟାତ ହତ ଲାବଣ୍ୟଲହରୀ-
ମଧ୍ୟେ ପରକାଶ ଚହୁଁ ମନ୍ଦହାସ ଜନସୁଧାଥାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଭୁରୁବଲ୍ଲୀ ନୃତ୍ୟ କରେ ଯହିଁ ଦନ୍ତ ମୁକ୍ତାପଙ୍କ୍ତି ଜନଇ ।
ସେ ଶ୍ୟାମବଦନ କଲେ ଦରଶନ ଧନ୍ୟ ହେବ ନେତ୍ର ଦୁଇ । ୭୧ ।

ତମେଭିର୍ବ୍ୟାହାରୈଃ କଲୟ କଥୟାମି ସ୍ଫୁଟମହଂ
ସଖେ ନିଃସନ୍ଦେହଂ ପରତତ୍ତ୍ୱପଦଂ କେବଳମିଦଂ ।
ପରାନନ୍ଦୋ ଯସ୍ମିନ୍ନପୃନପଦବୀ ଭ୍ରାନ୍ତି ଭବତା ।
ତ୍ୱୟା ବକ୍ତବ୍ୟୋ ମଧୁରବର ସୋଽସ୍ମିଂ ମଧୁରପୁଂ । ୭୨ ।

ହେ ମଧୁରସ୍ୱନ ଏପରି ବଚନ ଅନେକରେ ଅଛୁ ଏସ ।
କେବଳ ତାହାଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ଚିହ୍ନିବାକୁ କହୁଛି ଏ ସବୁ ଲକ୍ଷ ।
କହେ ଯାହା ଶୁଣ ଯାହାକୁ ଦର୍ଶନ କଲାମାତ୍ରେ ତୁମ୍ଭ ଚିତ୍ତ ।

ପରମ ଆନନ୍ଦ ଲଭିବ ସେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ଜାଣିବ ତଥ୍ୟ । ୬୨ ।

ତ୍ୱଲ୍ଲେଖେଥାଃ କୃଷ୍ଣଂ ମଦକଲମରାଳୀରଚକଳା-
କଳକ୍ୱାଣୈରାମୃଷ୍ଟଂ ଯଦି ପୁରବଧୂବିଭ୍ରମକରୈଃ ।
ତଦା ନାସ୍ମାନ୍ ଗ୍ରାମ୍ୟାଃ ଶ୍ରବଣପଦବୀଂ ତସ୍ୟ ଗମୟେଃ
ସୁଧାପୂର୍ଣ୍ଣଂ ଚେତଃ କଥମପି ନ ତକ୍ରଂ ମୃଗୟତେ । ୬୩ ।

ହେ ହଂସ ଦେଖିବ ଯେବେ ସେ ମାଧବ ମଧୁପୁରନାଗରଙ୍କର ।
ସଙ୍ଗେ ମତ୍ତ ହୋଇ ଥିବେ ପ୍ରେମେ ତହିଁ ନ କହିବ ଆମ୍ଭ ଟେର ।
ଯେହେତୁ ଅମୃତ ସ୍ୱାଦୁରେ ଯା ଚିତ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ତାର ।
ଘୋଳଦହି ପାଇଁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ତ ନୁହଇ ଅମ୍ଳ ମଧୁରହର । ୬୩ ।

ଯଦା ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟସ୍ମରଣଲହରୀହେତୁରମଣଂ
ପିକାନାଂ ବେବେଷ୍ଟି ପ୍ରଚ୍ଛଦହରଡମ୍ଭୈଃ କୁହୁରୁତଂ ।
ବସନ୍ତେ ବା ବାତାଃ ସ୍ଫୁରତି ଗିରିମଲ୍ଲୀପରିମଳ-
ସ୍ତଦୈବାସ୍ମାକୀନାଂ ଗିରମୁପହରେଥା ମୁରଭିଦଃ । ୬୪ ।

ହେ ହଂସ ଆମ୍ଭର ଦୁଃଖ କହିବାର ସମୟ କହୁଛି ଶୁଣ ।
ବୃନ୍ଦାବନ ଗୁଣ କହୁଏ ସ୍ମରଣ ଯେଉଁ ପିକଗଣ ସ୍ୱନ ।
ଗିରିଅଗ୍ରେ ସେହି ରବ ହୋଇ ତହିଁ ମଲ୍ଲୀଗନ୍ଧ ଘେନ ବାତ ।
କହିବା ସମୟ ଦେଖି କୃଷ୍ଣେ କଥା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଚରତ । ୬୪ ।

ପରିଭ୍ରଷ୍ଟାନ୍ ଗୋଷ୍ଠାନ୍ନିଖିଲରମଣୀଭ୍ୟଃ ପ୍ରିୟତମା
ଭବାନ୍ ଯସ୍ୟା ଗୋପୀରମଣ ହୃଦୟେ ଗୌରବଭରଂ ।
ସଖୀ ତସ୍ୟା ବନ୍ଦ୍ୟାପ୍ୟତ୍ର ଲଳିତା ଧୀରଲଳିତା
ପ୍ରଣମ୍ୟ ଶ୍ରୀପାଦାମ୍ବୁଜକନକପୀଠୋପରିଷରେ । ୬୫ ।

ହେ ହଂସ ଶ୍ରୀହରି ଗୋଗୋଷ୍ଠରୁ ଫେରି ଆସେ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ।
ମଧ୍ୟରେ ଯାହାର କରନ୍ତି ଆଦର ହୋଇ ରତି ପ୍ରେମଭର ।
ସଜନୀ ତାହାର ଲଳିତା ତୁମ୍ଭର ପାଦପଙ୍କଜରତନ ।
ପୀଠଅଗ୍ରେ ଦଣ୍ଡବତ କରି ଶୁଣ କରୁଅଛି ନିବେଦନ । ୬୫ ।

ପ୍ରସୂନୈର୍ବାବାଲ୍ୟଂ ନବକମଲନୀପଲ୍ଲବକୁଲୈ-
ସ୍ତ୍ୱୟା ବୃନ୍ଦୈ ଯସ୍ୟାଃ କୃତମହହ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନମଭୂତ୍ ।
ତଦଦ୍ୟଗ୍ଲାନୋତ୍କର୍ଷଂ ତୃଣପରମାଙ୍କ ନ୍ତଜଘନା
ବଭୂବ ପ୍ରସ୍ତୌଷ୍ଠି ସ୍ମରମଥନ ଶେଷଂ କପିଳକା । ୬୬ ।

କହୁବ ହେ ହଂସ ବାଳକ ବୟସ ସମୟରୁ ଯତ୍ନର ।
ନୂତନପତର କସ୍ୱଇ ଆହାର ପୁଣି ପୁଷ୍ପ ସନ୍ତୋଷର ।
ରଖିଥିଲ ଯୋଷେ ଯାକୁ ସ୍ତନଂ ବଷେ ସେହୁ କପିଳକା ଧେନୁ ।
ଗ୍ଲାନ ସ୍ତନଭରେ ନ ପାରେ ଉଠିରେ ଖ୍ୟାଲ ବନ୍ଦେ ଶୁଣ ତାତ ।୬୬।

ସମୀପେ ନୀପାନାଂ ତ୍ରିଚତୁରଦଲା ହସ୍ତସମିତା
ତ୍ୱୟା ଯା ମାଧବପ୍ରିୟସହଚରୀ ସ୍ତବକିତା ।
ଇୟଂ ସା ବାସନ୍ତୀ ଗଳଦମଳମାଧ୍ୱୀକପଟଳୀ
ମିଷାଦଶ୍ରେ ଗୋପୀରମଣ ରୁଦତୀ ସ୍ୱେଦପ୍ରୁତ ନଃ । ୬୭ ।

କହୁବ କାଦମ୍ବ ହେ ହରି କଦମ୍ବବନ ପାଶେ ବାସନ୍ତୀର ।
ଥିଲା ଯେଉଁ ଲତା ଛନ ଗୃରଷ୍ଟି ତା ପଲ୍ଲବ ହୋଇମାତର ।
ଏବେ ତୃତପ୍ରିୟ ସହଚରୀ ସ୍ନେହ ବହୁ ମଦରନ ଛଡ଼ିଲେ ।
ଗୋପୀଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦେଖି କରେ ଶୋକ ତନ୍ମାଏ ପୁଣି ସକଳେ ।୬୭

ପ୍ରସୂତୋ ଦେବକ୍ୟା ମଧୁମଥନ ଯଃ କୋଽପି ପୁରୁଷଃ
ସ ଯତୋ ଗୋପାଲାଭ୍ୟୁଦୟପରନନ୍ଦାବସଥଂ ।
ଧ୍ରୁତୋ ଯୋ ଗାନ୍ଧିନ୍ୟା କଠିନଜଠରେ ସମ୍ପ୍ରତି ତତଃ
ସମନ୍ତାଦେବାସ୍ତଂ ଦିବଶେବ ଗତା ଗୋକୁଳକଥା । ୬୮ ।

ଦେବକୀର ଗର୍ଭମଧ୍ୟରୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଲେଟି ଯେଉଁ ପୁରୁଷ ।
ଗୋପାଳଙ୍କ ଶୁଭ ହେତୁର ସେ ଭବ ବୃନ୍ଦାବନେ କଲେ ବାସ ।
ଗାନ୍ଧିନୀ କଠିନପେଟୁଁ ଯେ ଜନମ ଅକ୍ରୂର ଏ ଗୋପସୁଖ ।
ଯେଣ ଭଲ କଷ୍ଟ ପାଇଲୁଁ ଗଲାଣ୍ଡୁ ଏହା କହ କୃଷ୍ଣ ପାଶ । ୬୮ ।

ଅକ୍ରୁରେଣୋଦ୍ଧୃତା ପଶୁପସୁଦୃଶୋ ଯାନ୍ତି ହପଦଂ

ତୃଣାବର୍ତ୍ତାକ୍ରାନ୍ତୋ ରଚୟତି ଭ୍ରମଂ ଚକ୍ରଚରଣଃ ।
ଅସୀବ୍ୟୋମୀଭୂତା ବ୍ରଜବସତି ଭୂରପଗତଧ୍ୱା
ବହନ୍ତେ ସନ୍ତାପଂ ମୁରହର ବହୁଭଂ ଦୃଷ୍ଟି ସଖେ । ୬୯ ।

ହେ ହଂସ ମୋହନ ଅଗେ ଏ ବଚନ କହିବ ତୁମ୍ଭେ ଗୋପରୁ ।
ଦେଖଯଦନୁ ଦୂର ସକଳ ଅଙ୍ଗର ତୃଣାବର୍ତ୍ତଆକ୍ରାନ୍ତରୁ ।
ଦଗ୍ଧେ ବସ୍ତୁଙ୍କର ବ୍ରଜପରସର ବ୍ୟୋମମୟ ହୋଇଅଛି ।
ଏଣୁଁ କି ସନ୍ତାପ ବଢୁଛି ସ୍ୱରୂପ ଏଥେଁ ମିଥ୍ୟା ନାହିଁ କିଛି । ୬୯ ।

ଇୟଂ ନାଗନ୍ତବ୍ୟଂ କଥମପି ହରେ ଗୋଷ୍ଠମଧୁନା
ଲତାଶ୍ରେଣୀବୃନ୍ଦାବନଭୁବି ଯତୋଽଭୂଦ୍ବିଷମୟୀ ।
ପ୍ରସୂନାନାଂ ଗନ୍ଧଂ ମଧୁମଥନ ତଦ୍ବାତନିହତଂ
ଭଜନ୍ ସଦ୍ୟୋ ମୂର୍ଚ୍ଛାଂ ବହତି ନବହୋ ଗୋପସୁଦୃଶାଂ ।୭୦।

ହେ ହଂସ କହିବ ନ ଫେରିବେ ନବ ଗୋପଭୁବନକୁ ହରି ।
ବୃନ୍ଦାବନସ୍ଥିତ ପୁଷ୍ପଲତାବ୍ରାତ ହେଲା ବିଷମୟ ସରି ।
ଅହେ ମଧୂଜିତ ପୁଷ୍ପଗନ୍ଧବ୍ରାତ ସେହି ଗୋପୀଙ୍କ ନାସାରେ ।
ମିଳନ୍ତେ ପବନ ହୋଇ କ୍ଷୀଣପ୍ରାଣ ମଙ୍କଣ୍ଡ ସର୍ବେ ମୂର୍ଚ୍ଛାରେ । ୭୦ ।

କଥଂ ସଙ୍ଗୋଽସ୍ମାଭିଃ ସହ ସମୁଚିତଃ ସମ୍ପ୍ରତି ହରେ ।
ବୟଂ ଗ୍ରାମ୍ୟାନାର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ୍ୱମସି ନୃପକନ୍ୟାର୍ଚ୍ଚିତପଦଃ ।
ଗତଃ କାଲୋ ଯସ୍ମିନ୍ ପଶୁପରମଣୀସଙ୍ଗମକୃତେ
ଭବାନ୍ ବ ସ୍ତ୍ରସ୍ତସ୍ତ୍ରୌ ତମହି ଗୃହବାଟୀ-ହଠପତିଃ । ୭୧ ।

କହିବ ହେ ହଂସ ଅମ୍ଭେ ଗୋପୀବର୍ଗ କୃଷ୍ଣସଙ୍ଗଯୋଗ୍ୟ କାହୁଁ ।
ହୋଇବୁଁ ସେ ସ୍ୱଚ୍ଛସ୍ୱଜନସ୍ତ୍ରୀ- ସମାଜ ସେବାରେ ଅଛନ୍ତି ଯହୁଁ ।
ଅମ୍ଭେ ଗହୁଡ଼ୁଣୀ ସେକାଳ ଗଲାଣି ଯେବେ କଣୀ ଅନ୍ଧକାରେ ।
ଗୋପୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛି ବହିଥିଲ ଲୁଚି ଗୃହବାଡ଼ୀବୃକ୍ଷପରେ । ୭୧ ।

ବୟଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ସ୍ୱାମିନ୍ ଯଦହ ତବ ବଂ ଦୂଷଣମିଦଂ
ନସର୍ଗଃ ଶ୍ୟାମାନାମୟମତିତରାଂ ଦୁଷ୍ଟହୃଦୟଃ ।

କୁଞ୍ଜୈର୍ଦ୍ଦେବୈରଣ୍ୟାବସ୍ଥ ସହ ନିବାସାତ୍ ପରିଚିତା ।
ବହୁଜ୍ୟନ୍ତେ ସଦ୍ୟଃ କଳିତନବପକ୍ଷୈର୍ବିଲଭୁଜା । ୭୨ ।
କହିବ ତାହାଙ୍କୁ ସେ ଛାଡ଼ି ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯିବାର ତାଙ୍କର ଦୋଷ ।
ନୋହେ ଲେଶମାତ୍ର ଅଛି ଯା କାରଣ ଶୁଣ ତାହା ଅହେ ହଂସ ।
ଡାଲିଅ ଜାଡର ଅଟେ ଏ ବେଭାର ନୁହନ୍ତି ସେ ତାର ବଶ ।
ଡାକ ପାଳେ ପିକ ଉନ୍ମୁଦନପକ୍ଷ ହେଲେ ସେ ଛାଡ଼େ ତା-ପାଶ ।୭୨।
ଅୟଂ ପୂର୍ବୋରଙ୍ଗଃ ଖଲୁ ପରିଚିତୋ ଯସ୍ୟ ତବ ସା
ରସାଦାଖ୍ୟାତବ୍ୟଂ ପରିକଳୟ ତସ୍ମାତ୍କିମପରଂ ।
ମୟା ପ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟୋଽସି ପ୍ରଥମମିହ ବୃନ୍ଦାବନପତେ
ରମାହୋ ସ୍ୱଧେତି ସ୍ମରସି ହରି କିଂ ବର୍ଣ୍ଣିଯୁଗଳଂ । ୭୩ ।
ପଶ୍ଚାରବ ହଂସ ଅହେ ହୃଷୀକେଶ ପୂର୍ବରଙ୍ଗକେଳିସ୍ଥାନ ।
ଯହିଁ ରସରସ ହେଲା ପରକାଶ ଅଛୁଟିକି ତୁମ୍ଭମନ ।
ହେ ବୃନ୍ଦାଅରଣ୍ୟପତି ଶ୍ୟାମଘନ ପ୍ରଥମୁଁ ଯା ପୁଚ୍ଛେଁ ଶୁଣ ।
ସ୍ୱଧା ଏହି ବର୍ଣ୍ଣଦ୍ୱୟ ତୁମ୍ଭମନ ମଧ୍ୟେ କି ହୋଏ ସ୍ମରଣ । ୭୩ ।
ଅପ୍ୟେ କୃଷ୍ଣଦ୍ରୋଣୀକୁହରଗୃହମେଧିନ୍ କିମଧୁନା
ପରୋକ୍ଷଂ ବର୍ଣ୍ଣ୍ୟନ୍ତେ ପଶୁପରମଣୀଦୁର୍ନ୍ନୟକୃତୟଃ ।
ପ୍ରବୀଣା ଗୋପୀନାଂ ତବ ଚରଣପଦ୍ମେଽପି ଯଦୟଂ
ଯଯୌ ସ୍ୱଧା ସାଧାରଣ ସମୁଚିତପ୍ରଶ୍ନପଦବୀଂ । ୭୪ ।
କହିବଟି ହଂସ ଅହେ କୁଞ୍ଜବାସ ଗୃହସ୍ଥ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ।
ଆପଣଙ୍କ ବିନେ ଗୋପନାରୀମାନେ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ ପରକରେ ।
ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ମୁଁ କିସ କହିବି ବିଶେଷ ଗୋପୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଯେ ସାର ।
ସେ ସ୍ୱଧା ତୁମ୍ଭର ପାଦଚିନ୍ତନର ହେଲାଣି ଯଥା ଇତର । ୭୪ ।
ମୟା ବାଚ୍ୟଃ କିମ୍ବା ତ୍ୱମିହ ନିଜ ଦୋଷାତ୍ ପରମସୌ
ଯଯୌ ମନ୍ଦା ବୃନ୍ଦାବନକୁସୁମବନ୍ଧୋ ବିଧୁରତାଂ ।
ଯଦର୍ଥଂ ଦୁଃଖୋର୍ମ୍ମିର୍ବିକସତି ତମଦ୍ୟାପି ହୃଦୟା-

ନ ଯସ୍ମାଦ୍ଦୁର୍ମେଧା ନିରମପି ଭବନ୍ତଂ ଦଲୟିତ । ୭୫ ।
ହେ ଗୋଷ୍ଠପ୍ରୟାଣ ଯେବେ ବୃନ୍ଦାବନ ପାଶୋର ନ ଯିବ ଫେର ।
ତନୁପତ ତୃଣ୍ଣି ଗୋପୀଙ୍କ ଜୀବନ କୃପାରେ ନ ନେବ ହର ।
ବୃନ୍ଦାବନ ସୁମ-ଗନ୍ଧେ ମନୋରମ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେଉଁ ବାସର ।
ଦେଖି ତା ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋକରେ କେମନ୍ତ ହରିବେ ଦିବସ ବାର । ୭୫ ।

ତରଙ୍ଗୈଃ କୁର୍ବାଣାଂ ଶମନଭଗିନୀ ଲାଘବମସୌ
ନଦୀଂ କାନ୍ତାଦ୍ ଘୋଷେ ନୟନଜଲପୂରୈରଜନୟତ୍ ।
ଇତ ବାସ୍ୟାଦ୍ଦ୍ୱେଷବଲମତଦଧାପ୍ରାର୍ଥନମଦ୍ଧାଂ
ମୁରାରେ ବାଞ୍ଛନ୍ତୀଂ ଦଶମସୃତ ମାନା ଚ ଶମନଃ । ୭୬ ।

ଶ୍ରୀମତୀ-ନୟନ ହୋଇ ଜଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଘୋଷେ ଜନ୍ମି ଏକ ନଦୀ ।
ତରଙ୍ଗବନ୍ଧନେ ଯମୁନାଙ୍କୁ ହେଲେ ଜିଣିବାରୁ ହୋଇ ବାଦୀ ।
ଶମନଭଗିନୀ ଅଭିମାନ ଘେନ ହେ ହର ରାଧିକା-ପ୍ରାଣ ।
ନେବାକୁ ଅନେକ ଜଣାଇଲେ ବାକ୍ୟ ନା ଶୁଣେ ସେ କଦାଚନ ।୭୬।

କୃତା କୁଞ୍ଜକ୍ରୀଡ଼ା କମପି ତବ ରୂପଂ ମମ ସଖୀ
ସକୃଦ୍ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଦୂରାଦହିତହିତବୋଧୋଜ୍ଝିତମତିଃ ।
ହତା ସେୟଂ ପ୍ରେମାନଲମନୁବିଶନ୍ତୀ ସରଭସ
ପତଙ୍ଗୀବାତ୍ମାନଂ ମୁରହର ମୁହୁର୍ଦାହିତବତୀ । ୭୭ ।

ଭୁରୂଢ଼ା-ପୀତବସନ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କପଟ ଜାଣି ।
ହିତ ବା ଅହିତ ବୋଧକୁ ରହିତମତି ହୋଇ ସେହିକ୍ଷଣେ ।
ଛାଡ଼ି ଜୀବନର ଆଶା ହେ ଶ୍ରୀଧର ପତଙ୍ଗସ୍ୱଭାବକୁ ବହି ।
ପ୍ରେମ-ଅନଳରେ ପଡ଼ି ନିରନ୍ତରେ ଦଗ୍ଧ ହୋଏ ଦୁଃଖ ସହି । ୭୭ ।

ମୟି ବାଚ୍ୟାଃ କାମ୍ୟା ତ୍ୱମିହ ଜନଦୋଷାପୁରମସୌ
ଯଯୌ ମନ୍ନା ବୃନ୍ଦାବନକୁସୁମବନ୍ଧୋ ବିଧୁରତାଂ ।
ଯଦର୍ଥଂ ଦୁଃଖାଗ୍ନୌ କିଁକଥତ ତମଦ୍ୟାପି ହୃଦୟ
ନ ଯସ୍ମାଦ୍ଦୁର୍ମେଧା ନିରମପି ଭବନ୍ତଂ ଦଲୟିତୁ । ୭୮ ।

ଅହେ ବୃନ୍ଦାବନନବନୋଦୀ ମୋହନ ତୁମ୍ଭର ଏଥିରେ ଦୋଷ ।
ମୁଁ କହୁ ନ ପାରେଁ ସ୍ୱ ଅପରାଧରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପାଉଛି କ୍ଲେଶ ।
ତୁମ୍ଭବିନା ତାର ହୃଦେ ଅନିବାର ବିରହଅନଳ ଜଳେ ।
ତେବେ ସେ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧିପଣେ ନିରବଧି ତୁମ୍ଭ ନାମକୁ ଯେ ଗାଳେ । ୭୮ ।

ତ୍ରିବକ୍ରାଙ୍ଗୋ ଧନ୍ୟା ଭୁବନମିବ ତେ ସ୍ୱଂ ପୁରମସୌ
ସମାହାଦ୍ୟ ସ୍ୱୈରଂ ଯଦିହ ବିଲସନ୍ତୀ ନିବସତି ।
ଧ୍ରୁବଂ ପୁଣ୍ୟଭ୍ରଂଶାଦଜନି ସରଳେୟଂ ମମ ସଖୀ
ପ୍ରବେଶସ୍ତ୍ୱତ୍କାନ୍ତୁ କ୍ଷଣମପି ଯଦସ୍ୟା ନ ସୁଲଭଂ । ୭୯ ।

ସେ କୁବୁଜା ଧନ୍ୟ ଆପଣା ସଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ମଣେ ତୁମ୍ଭ ତଦ୍ଭେ ।
ବାସ କରୁଅଛି କିବା ନ ପାଉଛି ଥିଲା ତା ସୁକୃତ କେତେ ।
ଅମ୍ଭ ସଖୀ ରାଧା ଲଭି ପୁଣ୍ୟବାଧା ଜନମିଥାନ୍ତେ ହେ ହରି ।
ତୁମ୍ଭ ସେ ମାନସ-ସଦନରେ ବାସ କ୍ଷଣେ ନ ପାରିଲା କରି । ୭୯ ।

ତମାଦ୍ୱଷ୍ଟା ଭୂର୍ତୈଃ ସପଦି ଯଦି ବା କ୍ରୂରଫଣିନା
କ୍ଷତାପସ୍ମାରେଣ ତ୍ୟୈତମଧରକସ୍ମାତ୍ ସମପତତ୍ ।
ଇତି ବ୍ୟଗ୍ରୈରସ୍ୟାଂ ଗୁରୁଭିରଭିତଃ କୀତକରବ-
ଶ୍ରବାଦସ୍ମିନାସ୍ୟୁଂ ମୁରହର ହକର୍ମା ହଦଧିରେ । ୮୦ ।

କହୁଚି ଶ୍ରୀମତୀମୂର୍ଚ୍ଛା ଦେଖି ଭୀତ ହେଇ ଗୁରୁଜନମାନେ
ହସ୍ତିରନ୍ତି ତତ୍ର ଆସି କେହୁଁ ଭୂତ ଲାଗିଲା ଏହାକୁ ସନେ ।
କିଅବା ଅକ୍ରୂର ତାତବିଷଧର ଦଂଶିଲା କି ଅପସ୍ମାର ।
ସ୍ୱେଗ କି କୀତକରବ ଶୁଣି ହକ ଲଭନ୍ତେ ହେ ମୁରହର । ୮୦ ।

ନବୀନେୟଂ ସମ୍ପ୍ରତ୍ୟକୁଶଲପରୀପାକଲହରୀ
ନରୀନର୍ତ୍ତି ସ୍ୱୈରଂ ମମ ସହଚରୀଚିତ୍ତକୁହରେ ।
ଉପେନ୍ଦ୍ରଶ୍ରେଣୀମଧୁର ମଥୁରାୟାଂ ନିବସତ-
ସ୍ତ୍ୱୟି ଦାର୍ତ୍ତା ବାର୍ତ୍ତାମପି ତବ ଯଦେଷା ନ ଲଭତେ । ୮୧ ।

କହୁଚି ହେ ହଂସ ଶ୍ରୀମତୀମାନସକୁହରମଧ୍ୟେ ନୂତନ ।

ଅମଙ୍ଗଳପରୂପାତର ଲହରୀ ନୃତ୍ୟ କରେ ଅବଚ୍ଛିନ୍ନ ।
ସେ ସବନସ୍ୱନ ଶ୍ରେଣୀର ବନ୍ଦନ ମଧୁପୁର ଗଲ୍ପଦନ୍ ।
ବାରତା ତୁମ୍ଭର ନ ପାଇ କାତର ହେବାରୁ ସଦା ସୁଜନ୍ । ୮୧ ।

ଛନ୍ନାନ୍ ସିଦ୍ଧାଦେଶାନ୍ ନମତି ଭଜତେ ମାନ୍ତ୍ରିକଗଣାନ୍
ଦଧତ୍ତେ ଶୁଶ୍ରୂଷାମଥ ବନଯୋନୈଶ୍ଚ ବଦଦାଂ ।
ଉଦାସୀନାସ୍ପୈ ପରତନ୍ତ୍ର ଭକ୍ତ୍ୟା ଗିରିସ୍ଥତାଂ
ମନୀଷା ହି ବ୍ୟଗ୍ରା କମପି ଶୁଭହେତୁଂ ନ ମନୁତେ । ୮୨

ହେ ହଂସ କହୁବ ଶ୍ରୀମତୀ ଯେ ତୁମ୍ଭ-ପ୍ରାପ୍ତି ଇଚ୍ଛା ଧରି ମନେ ।
ତେବେ ଉଦାସୀନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ଯେ ମାନ୍ତ୍ରିକଗଣେ ।
ସେବା କରେ ପୁଣି ଜଡ଼ବୃଷ୍ଟି ଜ୍ଞାନଜନେ ଭଜ ଦେଖିବାକୁ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇବା ସେବେ କାହିଁ ମତ ନ ଲଭେ ସୁଖହେତୁକୁ । ୮୨ ।

ପଶୂନାଂ ପାତାରଂ ଭୁଜଗରିପୁପତ୍ରପ୍ରଣୟିନଂ
ସ୍ମରେଦଦ୍ଧ୍ୱ କ୍ରୀଡ଼ଂ ନବତରଘନସାର-ଦ୍ୟୁତିହରଂ ।
ସଦାଭ୍ୟର୍ଣ୍ଣେ ନନ୍ଦୀଶ୍ୱରଗିରିଭୁବୋ ଲଙ୍ଗରସିକଂ
ଭବନ୍ତଂ ହଂସାରେ କଲୟ ଭବଦାପ୍ତ୍ୟୈ ମମ ସଖୀ । ୮୩ ।

ପଶୁଙ୍କ ପାଳକ ଗରୁଡ଼ନାଥକ କାମକ୍ରୀଡ଼ା ବର୍ଦ୍ଧକ ।
ନବଘନ ଶ୍ୟାମଳ କାନ୍ତିବାହୁଲ୍ୟ ସୁସମାଛଟାହାରକ ।
ନନ୍ଦୀଶ୍ୱରଗିରି ନିକଟବିହାରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଆମ୍ଭର ସଖୀ ।
ଚିନ୍ତୁଛି ଆପଣଙ୍କର ଦରଶନ ପାଇବାକୁ ଆଶା ରଖି । ୮୩ ।

ଭବନ୍ତଂ ସନ୍ତପ୍ତା କଦଳିତତମାଳାଙ୍କୁରରସୈ
ର୍ବିଲିଖ୍ୟ ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗୀକୃତମଦନକୋଦଣ୍ଡମଦନଂ ।
ନିଧାସ୍ୟନ୍ତୀ କଣ୍ଠେ ତବ ନିଜଭୁଜା ବଲ୍ଲରମସୌ
ଧରଣ୍ୟାମୁନ୍ମୀଲଜ୍ଜଡ଼ିମନିବିଡ଼ାଙ୍ଗୀ ବିଲୁଠତି । ୮୪ ।

ସନ୍ତାପିତ ହୋଇ ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ତମାଳପତ୍ରରସରେ ।
ଲେଖି ତୁମ୍ଭରୂପ ଫୁଲଧନୁର୍ଜ୍ୟପଞ୍ଜର ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗୀଠାଣରେ ।

ସେହିରୂପ ବର୍ଷେ ଜଳବାହ ଅଣ୍ଡୋ ଉତ୍ତ ଅଲିଙ୍ଗନସୁଖ ।
ପାଇବା ଆଶାରେ ପଡ଼େ ଅବନୀରେ ଅବଶରେ ଲଭି ଦୁଃଖ ।୮୪।

କଦାଚନ୍ନୁ ଦ୍ରେଷ୍ଟୁଂ ନବଜ଼ଲଦବପୀଯୂଷ୍କୃତମଦା-
ଦମନ୍ଦାଦାମ୍ବାନଂ କଲୟତି ଭବନ୍ତଂ ମମ ସଖୀ ।
ତଥାପ୍ୟେଷା ସ୍ୱଧା ବିରହଦହନାକଳ୍ପିତଧିୟୋ
ନୃସ୍ୱଲେ ଦୁଃସାଧ୍ୟା କ୍ଷଣମପି ନ ବାଧା ବିରମତି ।୮୫।

ସ୍ୱଧା ନୃଢ଼ମତ୍ତ ହୋଇ ଦବାସ୍ୱତ ତୁମ୍ଭ ଭ୍ରାବ-ଭାବନାରେ ।
କେବେହି ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ନଦବାଇ ମୁଁ ବୋଲି ଭାଳେ ମନରେ ।
ସନ୍ତତ ବିରହଅନଳରେ ଦାହ ହୁଅନ୍ତେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚିନ୍ତି ।
ଆମ୍ଭ ସଖୀ ବାଧା ଲଭୁଅଛି ସଦା ଶୁଣ ହେ ନୃହଅରିଭ ।୮୫।

ତ୍ୱୟି ସନ୍ତାପାନାମ୍ପର ପଟଳ୍ୟାପି ରଭସା-
ଦଦାମାମାପେଦେ ତଦପି ତବ ଚେଷ୍ଟାଂ ପ୍ରିୟସଖୀ ।
ଯଦେଷା କଂସାରେ ଭ୍ରମରହୃଦୟଂ ତ୍ୱା ମବସୃତ
ଷଗାନାଂ ମୂର୍ଦ୍ଧନ୍ୟା ଉଦୂରହୃଦୟାତ୍ଦୁଦନନ୍ଦନଂ ।୮୬।

ତୁମ୍ଭେ ଗୀମଙ୍କି ସନ୍ତାପତତିକ ଦେଇଅଛ ତଥାପି ସେ ।
ଦଳତମାନରେ ବଢେ ଏକାନ୍ତରେ ତୁମ୍ଭ ନାମକୁ ମାନସେ ।
ସତୀଶିରୋମଣି ଏବେ ଶୁଣି ଜାଣି ବକ୍ରହୃଦୟ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
କ୍ରମଶରେ କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ଦନୁଦନ ଲଭୁଅଛି କୃଶତାକୁ ।୮୬।

ସମକ୍ଷଂ ସର୍ବେଷାଂ ବିହରସି ସମାଧିପ୍ରଣୟିନା-
ଦିତି ଶ୍ରୁତ୍ୱା ନୂନଂ ଗୁରୁତରସମାଧିଂ କଲୟତି ।
ତଦା କଂସାସ୍ୱରେ ବହତ ଯମିନାଂ ନେତ୍ରପଦବୀ-
ମିତ ବ୍ୟକ୍ତଂ ସକ୍ଷୀଭବତ ଯମମାଲୋଚଭୂମପି ।୮୭।

ସମାଧିସାଧନକାରୀ ସର୍ବଜନମାନଙ୍କୁ ଯେ ଦଅ ଦେଖା ।
ଜାଣି ଏହି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଗାଢ଼ତପେ ମନ୍ତ ବଳାଇଅଛି ସ୍ୱଧିକା ।
ହେ କଂସନାଶନ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଜନ ବନ୍ଦେ ସେ ଦେଖଇ ନେତ୍ରେ ।

ଏହା ଜାଣି ସଖୀ ଚଳନରେ ଛବା ବଳାଇଅଛ ସନ୍ତ୍ରେ । ୮୭ ।

ମୁଷ୍ଟ୍ରେ ବାଳନୀସଲଳଦଲଦନୀବରରୁଚେ
ମୁକୁନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନମଦନ ବୃନ୍ଦାରକମଣେ ।
ବ୍ରଜାନନ୍ଦଲନୀନ୍ଦ୍ରବଦସ୍ଥିତ ନନାମ୍ନ ହରେ
ବଦେତ କନନ୍ତ୍ରୀ ପରଜନଶୁଚଂ ଚନ୍ଦଲସ୍ପୃହ । ୮୮ ।

ହେ ମୁରନାଶନ ଯମୁନାଜୀବନଜତ ଇନ୍ଦୀବରକାନ୍ତ ।
ହେ ମୁକୁନ୍ଦପ୍ରଭ ବୃନ୍ଦାବନ-ମୋଦବବର୍ଦ୍ଧକ ରଥପତି ।
ଇନ୍ଦ୍ରମଣିରୂପ ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ରୂପ ନନ୍ଦସୁତ ହରିପ୍ରେମ ।
ଏପର କାନ୍ଦନ୍ତ ସଖୀ ହବାସହ ସଙ୍ଗେ ସେହ ସଖୀତସ୍ସ । ୮୮ ।

ସମନ୍ତାଦୁଦ୍ଦପ୍ତ ସ୍ତବକରହସ୍ବବାଗ୍ନି ଶିଖସ୍ୟ
କୁଚୋଦ୍ଦେଶଃ ପଞ୍ଚାଶୁଗମୃଗୟୁବେଧବ୍ୟଚଳରୈଃ ।
ତନୂଭୂତଃ ସଦ୍ୟସ୍ତନ୍ଦବନଚିହ୍ନଂ ଦାସ୍ୟତ ହରେ
ହଠାଦଦ୍ୟଶ୍ବୋ ବା ମମ ସହଚରୀ ପ୍ରାଣହରଣଃ । ୮୯ ।

ଭୂମିର ବହଳ ଅଗ୍ନି ଶିଖାତସ୍ୟ ତାପେ ସନ୍ତାପିତ ହୋଇ ।
ମଦନବ୍ୟାଧର ପାଇ ଶରଗ୍ରହ ଚଞ୍ଚଳତ ହୋଇଛନ୍ତ ।
ହୋଇ ଅତି ଖୀଣ ଶ୍ରୀମତୀର ପ୍ରାଣ ହରଣ ଶରୀର-ବନ ।
ଛାଡ଼ ପଳାଇବ ଶୀଘ୍ର ହେ ମାଧବ ବଗୁରିବ ଏହା ମନ । ୮୯ ।

ପୟୋଗ୍ନିଶିଲ୍ପୀତିର୍ଦ୍ଦିଶି ହିମକର୍ଷତ୍ୱଂ ସମଧୁରେ
ଦଧାନେ ଦୃଗ୍‌ଭଙ୍ଗ୍ୟା ମୁରବନସ୍ଥିରୂପଂ ମମ ସଖୀ ।
ହରେ ଦର୍ତ୍ତସ୍ୱାନ୍ତା ଭବତ ଚଦମାଂ ତ୍ୱଂ ପ୍ରଭବତ
ମୁବେ ହନ୍ତୁଂ ତନ୍ତୁ ବ୍ୟଥୟତ ବଦାନେବ ଭ୍ରୁକୁଟୀ । ୯୦ ।

ସମୁଦ୍ରର ନୀର ଫେନପରବାର ହିମସମୁଦ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣ ।
ସମାନ ସୁନ୍ଦର ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗୀରେ ଯାର ପରାମ୍ଭ ହେଲା ମଦନ ।
ସେ ହରଙ୍କ ହବା ରଜନୀରେ ସେବା କରୁଛି ସଖୀ ସନ୍ତତ ।
ନୋହୁଲେଃ ବାମ ଭ୍ରୂମେ ଚବା ବାମ କରନ୍ତା ତାକୁ ବ୍ୟଥିତ ।୯୦।

ନ ଜାନୀଷେ ଭାବ ପଶୁପରମଣୀନାଂ ଯଦୁମଣେ
ନ ଜାନୀମଃ କସ୍ମାଦ୍ୱଦପି ତବ ମାୟା ରତସ୍ଥିତି ।
ସମନ୍ତାଦଧ୍ୟାସ୍ତଂ ଯଦହ ପଟଳବ୍ୟାଧିରଳପ·
ଦୃଢାଦସ୍ୟାସ୍ତେନ ବ୍ୟସନକୁଳମେବ ଦ୍ୱିଗୁଣିତଂ । ୧୧ ।

ଅହେ ଯଦୁମଣି ଏ ଗୋପରମଣୀମାନଙ୍କର ଭାବ ତୁମ୍ଭେ ।
ନ ଜାଣିଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ମୂରୁଛ ମାୟା ନେଇ ତୁମ୍ଭ ଭାବେ ।
କରଣ୍ଠୁନ ନେତ୍ରା ବାତଶ୍ଳେଷୀ କଷ୍ଟପଲ୍ଲଦକୁ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ।
ରାଧା ଦୁଃଖନଦୀ ମାଉଅଚ୍ଛି ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱିଗୁଣରେ ନୋହେ ଅନ । ୧୧

ଗୁରୁସ୍ତେକନ୍ତେବାସୀ ସ ଭଜତି ଯଦୂନାଂ ସଚିବତାଂ
ସଖୀୟଂ କାଳିନ୍ଦୀ କଳ ଭବତି କାଳସ୍ୟ ଭଗିନୀ ।
ଭବେଦନ୍ୟଃ କୋବା ନରପତିପୁରେ ମତ୍ପରିଚିତୋ
ଦଶାମସ୍ୟାଃ ଶଂସନ୍ ଯଦୁତିଲକ ଯସ୍ତ୍ୱାଂ ମନୁନୟେତ୍ ।୧୨।

ଶିଷ୍ୟ ଯେ ଉଦ୍ଧବ ସେହୁତ ସଚିବ ଯଦୁବଂଶମାନଙ୍କର ।
ଯମର ଭଗ୍ନୀ ଯମୁନାତ ପୁଣି ବଟ୍ଟ ହେ ଯଦୁବୀର ।
ମଧୁପୁରେ ଅମ୍ଭ ପରଚିତ ତୁମ୍ଭ ବିନା ଥଉ କେବା ଅଛି ।
ଅମ୍ଭ ଦୁଃଖ କହି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେନେହ୍ୱା କରାଇବା ନ ଦଶୁଛି ।୧୨।

ହଶୀର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗୀମନ୍ତଃକ୍ଷଣବିଲୁଠନାହୁତ୍କଳବତ୍ୟା
ପରୀତାଂ ଭୂୟସ୍ୟ ସତତମପସର୍ଗବ୍ୟାକୁଳତୟା ।
ପରିଧ୍ୱସ୍ତାମୋଦାଂ ବିରମିତସମସ୍ତାଳିକୁତୁକାଂ
ବିଧୋ ପାଦସ୍ପର୍ଶାଦପି ସୁଖୟ ରାଧା କୁମୁଦିନୀଂ । ୧୩ ।

ତୁମ୍ଭ ବିଚ୍ଛେଦରେ ନାନା କାନନରେ ବୁଲି ବୁଲି କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ।
ଅଛି ପୁଣି ସେହି ଉତ୍କଣ୍ଠାକୁ ପାଇ ଶୋଭା ଅଙ୍ଗେ ରଖିନାହିଁ ।
ଅମୋଦକୁ ପରିହରି ସହଚରୀ କଉତୁକ ନ ଶୁଣଇ ।
ରାଧା କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରମୋଦ ଦିଅ ତୁମ୍ଭେ ବିଧୁ ହୋଇ ।୧୩।

ବିପତ୍ତିଭ୍ୟଃ ପ୍ରାଣାନ୍ କଥମପି ଭବତ୍ସଙ୍ଗମସୁଖ-

ମୃଦ୍ବାଧୀନା ଶୌରେ ମମ ସହଚରୀ ରକ୍ଷିତବତୀ ।
ଅଭିକ୍ରାନ୍ତେ ସମ୍ପ୍ରତ୍ୟବଧି ଦିବସେ ଜୀବନବିଧୌ ।
ହତାଶା ନିଃଶଙ୍କଂ ବଚରଣ ଦୃଶୌ ଚକ୍ରୁ ମୁକୁଲେ । ୧୪
ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗସୁଖ ଆଶ ରେଟ ଦୁଃଖମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରାଣ ରଖି ।
ଥିଲା ରାଧା ସେନ ଦେବକୀନନ୍ଦନ କଣ୍ଠାଦନ ଯିବା ଦେଖି ।
ହୋଇ ସେ ହତାଶ ଜୀବନର ଆଶ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ନିଃଶଙ୍କରେ ।
ବୃକ୍ଷଂ ଅଛୁ ନେତ୍ରଦୁଇ ଏତଯତ୍ନ କହୁଛ ହଂସ ତୁଷ୍ଟରେ । ୧୪ ।
ପ୍ରଗାଢାସ୍ବରମ୍ଭ୍ଳ ଅନଭିଭରୁଦଂପୃଚ୍ଛଣତେ-
ର୍ବିମୃ କ୍ରାମ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତସ୍ପନ୍ଦଦନଳକଳଃ ପରଭିତୈଃ ।
ଅମୂର୍ଚ୍ଛନ୍ତୀ ସଙ୍ଗଂ ଭୁବଲୟବୃଷଃ କେବଲମସୌ
ବଲାଦାଦ୍ୟପ୍ରାଣାନବଧି ଲବଦାଶା ସହଚରୀ । ୧୫ ।
ସଖୀମାନେ ପ୍ରଚଣ୍ଡକାରରୁ ନିବର୍ତ୍ତି ରହିଲେଣି ଶ୍ରୀମତୀର ।
ତରମ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମଣି ବୃଥା ଜୀବନରକ୍ଷାରେ ଭାର ।
ନୀଳ ଉତପଳ-ନେତ୍ରାର କେବଳ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗ ଆଶା ଚିତ୍ତେ ।
ଥିବାରୁ ପରାଣ ରହିଅଛି ଜାଣ ସନ୍ଦେହ ନ ଧର ଏଥେ । ୧୫ ।
ଅପ୍ୟୁ ସ୍ୱସକ୍ରୀଡ଼ାରସିକ ମମ ସଖ୍ୟାଂ ନବନବା
ପୁରା ବଦ୍ଧା ଯେନ ପ୍ରଣୟଲହରୀ ହନ୍ତ ଗହନା ।
ସଚେନ୍ନ କ୍ରୀପେୟ ସ୍ତ୍ବମପି ଧ୍ୱଗିମାଂ ଭୂଷଣ ଲେଂ
ଯବେତସ୍ୟା ନାସାବହୁତମିଦମଦ୍ୟାପି ତଲଭ । ୧୬ ।
ହେ ସ୍ୱସରସିକ ରାବ ଯେ ଅଶେଷ ନୂତନ ନୂତନ ହେଇ ।
ପୂର୍ବେ ବୃନ୍ଦାବନେ ପ୍ରଣୟବନ୍ଧନେ ବାନ୍ଧିଲ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ନେଇ ।
ଏବେ ସେହି ସ୍ନେହ ଶୃଙ୍ଖଳ ତହ ସ୍ୱଦ୍ଧିକା-ନାସାପବନେ ।
ତୂଲା ଯା ହଲୁଛି ଏଠୁଂ ମୁଁ ବେଲୁଛି ଧିକ ଧିକ ତା ଜୀବନେ ୧୬
ମୁକୁନ୍ଦ ଭ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷୀ ବମପି ଯଦସଙ୍କଳ୍ପିତଶତଂ
ବିଧତ୍ତେ ତଦ୍ବକ୍ତୁଂ ଜଗତି ମନୁଜାଃ କଃ ପ୍ରଭବତି ।

ତଦାରୂଢ଼ା ତନ୍ୱୀ ହରପଦ ଯଦୁଷ୍ଣିରମତ-
ସ୍ତୁଦାଶଂସ୍ୟାମେ ସ୍ୱାମିନ୍ ଧନସ୍ୟ ମତବୋତ୍ତଂସପଦବୀଂ ॥ ୪୭

ହେ ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନ ସବ ନେତ୍ର ବୃଜ ରହୁ ପ୍ରଲାପ କରନ୍ତି ଯେତେ ।
ଜଗତରେ ଜନ ଜେ ଅଛୁ ସେମାନ ବର୍ତ୍ତିପାରିବ ତା ସତେ ।
ତନ୍ୱୀଣୀ ସେ ସୁଧା ଉତ୍କଣ୍ଠିତବାଧାବଶେ ଯାହା ଯାହା ଭଣେ ।
କହିବ ତା ତୁମ୍ଭେ କୃଷ୍ଣକର୍ଣ୍ଣେ ଯେବେ କହ ହଂସ ଶୁଭଗଣେ ।୪୭

ଅକୂଲୋଽପି ପ୍ରେମା ମଧ୍ୟେ ମୂଲଉପେକ୍ଷଃ ସଖି ସୁସ
ପଶ୍ଚଂ ଧର୍ମାପେକ୍ଷାମପି ତଦବଲମ୍ବନ୍ଧଗଣୟେତ୍ ।
ତଥେଦାନୀଂ ହା ଧିକ୍ ସମଜନି ତଟସ୍ଥଃ ଷ୍ଟୁମଦଂ
ଭଜେ ଲଜ୍ଜାଂ ଯେନ କ୍ଷଣମପି ପୁନର୍ଜୀବିତୁମପି । ୪୮ ।

ଶାମଙ୍ଗ କଥନ ଲଳତେ ମୋହନ ପୂର୍ବେ ମୋତେ ଯେଉଁ ପ୍ରେମ ।
କରୁଥିଲେ ତହିଁ ନହି ସୀମା ହୋଇଥିଲି ଏବେ ସେହୁ ଶ୍ୟାମ ।
ସେ ପୀରିତିରୁ ଉଦାସ ମୂଳରୁ ହଥନ୍ତି ମୋର ପରାଣ ।
ଯେଣେ ହେଲେ ରହିବାକୁ ଲଜ୍ଜା ହୋଇଅଛି ମୋ ମାନସେ ଜାଣ ॥

ଜଗାଦ୍ୟନ୍ତେ ପ୍ରେମା ଦ୍ୱିପ୍ନ ପରଟ୍ରୈତନ୍ତ୍ରେହଲଘୁତା
ନ ଶାହଷଧାମୀ ପ୍ରଣୟଗଉନଷ୍ୟାପନବଶ୍ୟଃ ।
କଥଂ ଜାଗୁସୀତ ସ୍ମରଣପରପାଠୀପ୍ରକଟନଂ
ହରୌ ସନ୍ଦେଶାପ୍ତ ପ୍ରେଷ୍ୟସଖି ନ ମେ ବାଗବସରଃ । ୪୯ ।

ହେ ଲଳତେ କସ ଦେବଟି ସନ୍ଦେଶ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହିବାପାଇଁ ।
ଗାଢ଼ ପ୍ରେମ ଅଛି କହିଲେ ମଣୁଛି ହେବ ସିବ ଲଘୁ ହୋଇ ।
ତୁମ୍ଭ ବନା ଜାଣ ରହି ନ ପାରଇ ଭାଷିଲେ ଉଣା ପୀରତି ।
ହେବ ତହିଁ ପେଉ ନ ଅସ ଏପରି କହୁଁ ହେବ ପ୍ରେମକ୍ଷ୍ୟାତି ॥

ଅମୀ ଭୃଙ୍ଗାଃ ଦ୍ରୂବ୍ୟାଂ ଅମଳଦଶ୍ୱରେ ତ ମପି ନୂତଂ
ଦ୍ରୁମାଣୀଷ୍ଟଂ ତେତଃ ସଖି ନ ତତଶୋ ନନ୍ଦରବଜ ।
ଇଦାନୀଂ ପଞ୍ଚେତେ ଯୁଗପଦୁପତାପଂ ବଦଧତେ

ପ୍ରବୌ ମୃକ୍ତା ପେଶେ ଭଳଭ ନକ୍ଷୁ ବୋ ବା ଝନୂଣଭାଂ ।୧୦୦
ବୃକ୍ଷ ଥିଲା ଯେବେ ଏହି କୁଞ୍ଜମାନେ କେଡ଼େ ମୋଦ ବହୁଥିଲେ ।
ବୃକ୍ଷମାନେ ତତ୍ର ଅନ ନପୃଭ କେବେ ବା କରୁ ନ ଥିଲେ ।
ଏବେ ସଖି ଦେଖ ସେହି କୁଞ୍ଜ ବୃକ୍ଷ ମାନଙ୍କେ ତାପ ବଢ଼ାନ୍ତି ।
ପ୍ରଭୁ ବାମ ହେଲେ ତା ଦେଖି ସକଳେ ଅନୁସରବ ଭଜନ୍ତି ।୧୦୦।

ସମାପ୍ତ ।

Ptd by N N Sahoo Arunodoy Press Cuttack